

PUT ISTINA I ŽIVOT

Učeništvo kao putovanje u milosti

VODIČ ZA RAD U MALIM GRUPAMA

Autor Jeff Stark

UPUTE ZA KORIŠTENJE

Vodič autora dr. Jeffa Starka osmišljen je kao pomoćni materijal uz knjigu Davida Busica *Istina, put, život: Učeništvo kao putovanje u milosti*. Namijenjen je za korištenje uz **sedam videozapisa s piscem knjige, Davidom Busicem**. Ako ste voditelj male grupe ili poučavate u Nedjeljnoj školi te planirate koristiti ovaj material, znajte da postoji mnogo načina da ga dobro iskoristite u vašem neposrednom okruženju. Materijale je moguće prilagoditi, kako bi najbolje odgovarali vašim potrebama i potrebama vaše grupe. Vodič se također može uskladiti i koristiti uz šestodijelnu seriju propovijedi *Put, Istina, Život* koja se temelji na materijalu pod nazivom **Nacrti za propovijed**, a koji je također sastavni dio ovog radnog materijala. Busiceva knjiga ima šest poglavlja, uvod i pogovor te ovaj vodič slijedi strukturu knjige i pomaže vam voditi grupu kroz pažljivo osmišljenu studiju o učeništvu i milosti.

1. TJEDAN:

UVOD

Govorit ću o tome s uzdahom.

Jednom davno prije puno vjekova

Dva su se puta razdvojila u šumi, a ja –

Ja sam krenuo onim kojim se manje ide,

I u tome je bila sva razlika.¹

— Robert Frost

Posljednja kitica pjesme koju je pjesnik Robert Frost napisao 1915. godine poziva nas da prepoznamo značaj promišljanja. „Jednom davno prije puno vjekova“, negdje niz put, puno kasnije, pružit će nam se mogućnost da razmišljamo o onih bezbroj prilika kada smo se našli na raskrsnici puteva te odabrali jedan umjesto drugog, često nesigurni u kvalitetu svog odabira. Pogled unatrag omogućit će putniku potrebnu distancu da razazna značenje svakog od odabranih puteva. Upravo ti odabrani, različiti putevi čine sve razlike na svijetu.

Ovu studiju možete smatrati raskrsnicom. Odluke koju ćete donjeti napredujući njome „činiti će svu razliku“. Dr. David Busic, generalni predstojnik u Crkvi Isusa iz Nazareta, u svojoj knjizi *Put, istina, život: Učeništvo kao putovanje u milosti* upućuje vjerne hodočasnike i putnike na Isusov put. U ovoj knjizi Busic poziva. On jednostavno poziva čitatelja da krene putem sljedbeništva, putem „kojim se manje putuje“. Poziva nas da vidimo svoje živote u cijelosti oblikovane svjesnom, svojevolumnom odlukom da slijedimo Isusov put, koji nas vodi kroz mnoga raskršća milosti, pri čemu se svako sljedeće nadograđuje i pridodaje dubini onog prethodnog.

Ljepota ovog puta je u tome što ne morate čekati da dođete do kraja da biste razaznali je li se nešto promijenilo. Znat ćete odmah. Putovanje u milosti preobražava radikalno. Obilježeno je neposrednim utjecajem milosti, pri čemu ono što smo bili do tada biva nadvladano preobražavajućom snagom Božje milosti, oblikujući nas u ono za što smo i bili izvorno stvoreni. Od samog početka, naša odluka čini razliku. Ono što otkrivamo na tom „putu kojim se manje ide“ jest da – u svakom trenutku kad odustanemo od svojih suzdržanosti, kada se probijemo kroz oklijevanje, kad odbacimo svoje idole i odanosti koje suviše često zastiru Isusovo gospodstvo, kada se odvojimo od grijeha koji nas tako lako veže – otkrivamo život u punini i obilju, život kakav je Bog namijenio cijelom čovječanstvu. I to se događa sada, u sadašnjosti. Ne trebamo čekati da stignemo do nekog udaljenog odredišta kako bismo iskusili učinak odabira upravo ovog puta.

---

1   Prijevod: Dalia Matijević

Ovaj vodič služi kao putokaz za započinjanje putovanja u milosti s knjigom *Put, istina i život*, s tim da dodaje prilike za ispitivanje i razmišljanje o neposrednom utjecaju tog putovanja na vaš život. Kao i na svakom putovanju, bit će prilike da stanete i promislite. Bit će skretanja na putu, koja će vas odvratiti od svjesno odabranog cilja. Vi međutim ostanite na putu. Svaki sljedeći tjedan ove studije podrazumijeva jednu od ključnih sastavnica putovanja, istražujući različite vrste milosti koje ćete iskusiti duž svog puta.

Veći dio studije odvijat će se tijekom sljedećih sedam tjedana. Upotrijebite ovaj materijal na način da ovdje iznesenim postavkama dodate nešto „mesa“ iz vašeg okruženja te tako potaknete sudionike da međusobno dijele svoja razmišljanja. Svaka će lekcija biti podijeljena u četiri dijela.

Prvo ćete se susresti s dijelom pod nazivom **Pokretanje razgovora**. To je prilika za uspostavljanje okruženja za dobar razgovor.

Potom ćete zajedno s grupom glasno pročitati zadani **Biblijski tekst**, odabran upravo za taj tjedan. I upamtite, budući da se radi o putovanju, neće svi suputnici biti na istom dijelu puta. Neki možda dobro poznaju Sveto pismo, dok ga drugi možda čuju po prvi put. Stoga, ne žurite s čitanjem! Čitajte na način kao da vam je tekst jako važan – jer on to zaista i jest.

Treću cjelinu predstavlja najveći dio tjednog sadržaja – **Pregled lekcije/diskusije**. Ovdje vam se pruža prilika za djelovanje. Ovisno o tome kako dijelite svoje materijale, neki će možda pročitati lekciju prije sastanka grupe, a drugi neće. Neki će možda pročitati prateće poglavlje u knjizi *Put, istina i život*, dok drugi neće. Ovaj je vodič napisan tako da ga možete čitati grupi od riječi do riječi, ili pak samo iznijeti sažete dijelove koji najbolje odgovaraju senzibilitetu i dinamici vaše grupe. Na pitanja za diskusiju nailazit ćete kroz cijelu lekciju. Koji god način odaberete, dobro je držati se sadržaja odabrane lekcije.

Na kraju je dio pod nazivom **Za kraj**. Najljepši dio ovog putovanja jest to što nikada nismo ni namjeravali putovati sami. Dobili smo partnere za putovanje. Iskoristite ovo završno vrijeme za izgradnju zajedništva u grupi, kao vrijeme predaje, promišljanja, ohrabrenja i molitve.

Kršćanstvo nikada nije trebalo biti neka epizodna pojava, kretanje od jednog bogoslužnog iskustva do drugog, od jednog do drugog programa. Kršćanstvo znači ozbiljno i dosljedno putovanje u samo srce Božjih namjera za vaš život i za cijeli ovaj svijet. Ova studija uz knjigu *Put, istina i život* postavlja pozornicu za jedno takvo putovanje. Koraci koje ćete poduzeti „činit će svu razliku“.

Tijekom vašeg prvog sastanka, voditelj bi svakoj osobi trebao omogućiti da se osobno predstavi te da, ako koristite videozapise uz vodič za diskusiju, zajedno pogledate prvi video. Članovi grupe će krenuti na zajedničko putovanje. I to ne samo zajedno istražujući milost kao katalizator učenja, već i svoju vlastitu ranjivost među sebi sličnima. Njeguajte okruženje topline, transparentnosti, sigurnosti i prijateljstva.

2. TJEDAN:

MILOST JE NEODOLJIVA

(PUT, ISTINA I ŽIVOT 1. POGLAVLJE)

POKRETANJE RAZGOVORA

Kršćanstvo znači slijediti Isusa. To je na mnogo načina veoma jednostavno. Ali to međutim ne znači da je uvijek jednostavno.

U svojoj srži, kršćanstvo znači krenuti na životno putovanje učenja, osobnog zbližavanja s Isusom.

Koji su bili neki od vaših dosadašnjih izazova na ovom putu?

Ako istražujete kršćanstvo po prvi put, koje izazove očekujete?

BIBLIJSKI TEKST

Pročitajte zajedno Ivan 1,35–42.

PREGLED LEKCIJE/DISKUSIJE

Sjedeći u kafiću meni preko puta, izjavila je: „Onako kako ja to vidim, samo su dva razloga zašto ljudi dolaze k vjeri: prođu kroz neku vrstu krize ili su rođeni u okruženju vjere.“

To je za mene bio izvrstan trenutak. Upoznali smo se u istom tom kafiću prije oko sedam mjeseci. Oboje smo tu bili redoviti posjetitelji. Dolazili smo svakog jutra kako bismo započeli dan dozom kofeina. Kada se dovoljno često pojavljujete na istom mjestu postepeno počnete pozdravljati ljude, pamtitih njihova imena, graditi odnose. Ona i njezina obitelj su vrlo brzo postali veliki prijatelji mojoj obitelji, u tom ogromnom gradu gdje smo se upravo bili doselili.

Bili smo novi u Chicagu, baš kao i oni. Već smo puno puta razgovarali o tome što radimo i čime se bavimo. Znala je da sam predavač teoloških kolegija i pastor. Ja sam pak znao da su ona i njezin suprug samoprolašeni ateisti. Također sam znao da su divni ljudi – puni ljubavi, velikodušni i ljubazni. Izvanredni roditelji, koji svojom srdačnošću privlače ljude. U kafiću smo razvili mrežu prijateljstava

i mnogi od nas su se često ondje sastajali kako bi razgovarali ne samo o svakodnevnim događajima i doživljajima, već i o stvarima od dubokog životnog smisla.

Tog smo dana bili samo ona i ja. Svratila je popiti kavu prije nego što će skupiti djecu iz vrtića. Našla me kako grozničavo ocjenjujem hrpu pisanih radova na temu vjere u 21. stoljeću. Tema je isprovocirala njezinu izjavu.

„Onako kako ja to vidim, samo su dva razloga zašto ljudi dolaze k vjeri: prođu kroz neku vrstu krize ili su rođeni u okruženju vjere.“

Zastao sam na trenutak. Izjava je bila bremenita značenjem. Za samoproglashenu ateisticu, vjera je dakle prolazila kroz dva filtera. Bila je ili rezultat neke nekontrolirane situacije koja je osobu ostavila slabom, ranjivom, izloženom, s očajničkom čežnjom za Bogom – ili je pak bila nešto izvan domene osobnog izbora, posljedica obiteljskog porijekla ili djelovanja okoline. U svakom slučaju, moja prijateljica nije smatrala da je vjera opcija za njezin život, budući da se nije suočila s odgovarajućom krizom niti je bila odgajana u religioznom okruženju.

Znao sam da će sljedeće što kažem biti važno. Nagnuo sam se preko stola i rekao: „Ovo je stvarno dobro – mislim da si na pravom putu. Ali, smijem li ponuditi treću opciju?“

Kimnula je.

Rekao sam: „Neki ljudi budu na to prisiljeni. Pod time mislim da oni vide nešto u životima ljudi koje poznaju – nešto duboko, bogato i lijepo. Njihovi su životi – način na koji prihvaćaju vjeru, Boga, Isusa ili kako god to već želiš nazvati – toliko uvjerljivi, da potiču druge na postavljanje pitanja. Počinjemo ispitivati i istraživati, potaknuti onim što vidimo iz tuđeg životnog iskustva.“ Dodao sam: „Nadam se da ću živjeti baš takvim životom. Životom ispunjenim vjerom, koji je do te mjere uvjerljiv da nadahnjuje ljude da kažu ‘Daj mi objasni što je zapravo s tim Bogom, kojem toliko vjeruješ?’“

Pratio sam djelovanje svojih riječi. Stvorio sam za nju novu kategoriju. Znao sam da to neće biti naš posljednji razgovor na ovu temu. Zagrlili smo se i ona je potom otišla. Sjedio sam tiho za trenutak, zahvaljujući Bogu.

Zašto je kršćanska vjera uvjerljiva? Zato što je uvjerljiva milost. Milost je Božja naklonost i vjernost utjelovljena u Isusovoj osobi, posredovana Duhom, djelatna u ovom svijetu, sve kako bi se svijet uskladio s prekrasnim, živototvornim, otkupiteljskim Očevim namjerama. Milost nije gumb za paniku ili nametnuta obiteljska tradicija. Milost je poziv da se zakorači na novo životno putovanje, nova životna perspektiva, novi način gledanja i doživljavanja svijeta u svjetlu Isusova života, Njegove službe, smrti, uskrsnuća i uzašašća.

Milost je neodoljiv poziv, duboko ukorijenjen u Isusovoj osobi. To je poziv da iskoračimo iz dotadašnjeg okruženja i uđemo u priču u kojoj nas vodi Isus. Milost je sveobuhvatni, životno-preobražavajući, trajni poziv na putovanje u Božje kraljevstvo, bez nepotrebne prtljage. Uz pomoć tog poziva se očituje gdje smo trenutno na našem životnom putu.

Milost nas poziva da slijedimo Isusa

Jeste li ikad primjetili da je Isus zapravo bio putnik? Jeste li? Nije ga se moglo dugo zadržati na jednom mjestu. Selio se s jednog mjesta na drugo, iz jednog grada u drugi grad te što je još važnije, iz jednog života u drugi život. Činilo se da je uvijek u pokretu, krećući se životnim cestama, putevima i stranputicama. Nisu mu bile strane krivudave staze, strma brda, opasne doline, brodovi usred oluje,

užurbani prostor oko gradskih vrata, zabačena mjesta ili pak prostori kojih bi se ugledna osoba trebala kloniti. Isus se stalno kretao.

I kud god je išao, ljudi su vičući tražili da ga vide. Neki su ga odlučili slijediti. Mnogi su Njime bili zapanjeni. Neki su Njime bili uvrijeđeni. No, bez obzira na motivaciju, niste mogli ostate daleko od Njega. Njegova je prisutnost bila uvjerljivo privlačna. Isus je bio utjelovljenje Boga u misiji. Razumijete? Isus kao Sin Božji jest Bog, Bog koji je sebe obukao ljudskim tijelom i obuio sandale za hodanje. U Isusu, Bog kreće na put. Svakako intrigira kada Bog kreće na put. To potiče na razmišljanje, budi znatiželju i toliko je uvjerljivo da se ljudi ne mogu držati podalje. Naprosto se moraju osobno približiti.

Možda ljudi tada nisu razumjeli što ih je toliko privlačilo, ali nakon gotovo dva tisućljeća znamo da je to bila milost. Ono što ljudi vide u Isusu je zadivljujuća Božja naklonost i vjernost, vidljiva kroz vrlo konkretan Isusov život. Ništa tu nema apstraktno. Ne radi se o ideji. Radi se o životu. Milost se pojavljuje u Isusovom životu i sve nas poziva da se pridružimo tom veoma konkretnom življenju putovanja u milosti.

Kršćanska vjera nije dakle gumb za paniku. Kršćanska vjera nije obiteljsko nasljeđe, niti transakcija kojom se kupuje karta do nebeskog odredišta. Kršćanska vjera je poziv da se pridružimo Onome čiji je život toliko uvjerljiv, da se nađemo na tom putu čak i prije nego što shvatimo njegovo pravo značenje. To je putovanje u milosti. To je putovanje nasljedovanja uvjerljivog Isusovog življenja.

Dok se otiskujemo na ovo putovanje u milosti, ima nekih dijelova putovanja za koje se trebamo pripremiti. U 1. poglavlju svoje knjige *Put, istina i život* Busić navodi da je milost ne samo osobna, već također da ima visoku cijenu. Ta milost koja svakog od nas susreće u našoj posebnosti i koja nas poziva na naše jedinstvene žrtve, jest milost koju nalazimo unutar proširene priče o Isusu u Evanđeljima.

Znate što posebno volim u vezi jezika „putovanja“? Isus nas susreće na mnogim životnim stazama, odbijajući propisivati uvjete za susret. Isusova nas milost susreće upravo tamo gdje jesmo i gdje počinjemo, upravo onakve kakvi jesmo. Moj put do vjere, svetosti i cjelovitosti nije vaš put. Neke od nas milost susretne na teškom putu razočarenja i tuge, kad izgleda da izazovima nema kraja. Neke život učini skeptičnima ili ciničnima te više ne mogu vjerovati da su u stanju vidjeti nešto više od onoga što je u svijetu. Drugi su možda imali prilično solidan život, ugodan dom, obitelj, priče o nekom pseudo-uspjehu, zbog kojih se pitaju je li im ovo putovanje uopće potrebno. Druge su pak bili duboko posvećeni Isusovi sljedbenici, nisu im bile strane teškoće i uspjesi, ali su se ipak pitali: *Ima li ipak nešto više od svega ovoga?* Važan aspekt milosti jest to da nas ona susreće gdje god se nalazili.

1. Dođi i vidi

Milost nas susreće na životnom putu i poziva „Dođi i vidi“. Volim ovo. U tekstu Ivan 1, nakon što su od Ivana Krstitelja čuli nešto o Isusu, nekoliko Ivanovih sljedbenika otrči ispitati Isusa. Žele znati nešto o odredištu. „Isuse, gdje si odsjeo? Gdje ćeš nas odvesti?“ Isusov odgovor je: „Dođite i vidjet ćete.“ Nije li i vama ovo super? Čini se kao da Isus sugerira da je putovanje u milosti toliko privlačno i uvjerljivo da ako samo dođeš i provjeriš te ako se dovoljno dugo zadržiš, to će ti biti dovoljno da budeš potaknut ići dalje i istraživati dublje.

Čini se da je Isus manje zainteresiran za odredište, a puno više za samo putovanje. Također treba obratiti pažnju da on ne upotpunjava putovanje u milosti mnoštvom dodatnih zahtjeva. Isus, onaj koji nas poziva na putovanje u milosti, se jednostavno pojavljuje. Pojavljuje se i putuje dalje, vjerujući da je njegov život dovoljno uvjerljiv da nas potakne na znatiželju. Konačno vidimo Onoga koji je prošao kroz naše živote i želimo znati više. On nas jednostavno poziva: „Dođite i vidjet ćete“.

Što je vama bilo posebno zanimljivo u Isusovom životu? Što vas je potaknulo da dođete do ovoga gdje ste sada?

Na kakvom ste putu bili dok je Isus prolazio? Kako je vas milost susrela?

2. Slijedi me

Milost vam okreće život naglavačke jednostavnim pozivom „Slijedi me“. Milost ne završava znatiželjom. Družite se s Isusom dovoljno dugo i milost će vas svakako susresti na neki novi način. Tako je to s milošću. Ona nije jednokratni događaj ili jednostavna transakcija. Milost je dosljedna, postojana nit Božje dobrote i naklonosti, koja nas poziva i privlači u puninu za koju smo ti i ja od početka bili stvoreni. Milost nas poziva, ali treba imati na umu da nas pri tom ne ostavlja bez tragova i ožiljaka.

Poziv „dođi i vidi“ milost nadalje razvija u „slijedi me“. Ovdje sve vrlo brzo postaje stvarno. Kad Isus kaže *Slijedi me*, doživljavamo „skupu milost“ o kojoj se govori u knjizi *Put, Istina i Život*. Tu se licem u lice suočavamo sa svime što je na putu. Dolazimo do spoznaje da smo do sada sa sobom vukli dosta prtljage, koja je često bila puna naših osobnih idolatrija i odanosti. Počinjemo shvaćati da sve to sada trebamo ostaviti pored puta. To zovemo pokajanje. Radi se o milosti koja iščekuje preobrazbu. Radi se milosti koja prepoznaje stvarno stanje stvari. Riječima Dietricha Bonhoeffera: „Učeništvo ne tolerira ništa što bi moglo stati između Isusa i naše poslušnosti njemu.“

Poziv da slijedimo Isusa je zapravo poziv da odbacimo autorska prava na našu vlastitu priču. Umjesto toga, predajemo pero Isusu da napiše scenarij za nadolazeća poglavlja. Milost nas poziva da ostavimo iza sebe život kakav smo do tad poznavali te da prigrlimo život kako ga je Bog zamislio.

Kad vas je Isus pozvao da ga slijedite, što ste od svoje dotadašnje prtljage morali ostaviti za sobom?

Što vas priječi da prihvatite Isusov poziv i da ga slijedite?

Koje ste nove elemente slobode otkrili ostavljajući iza sebe život kakav ste do tada poznavali, da biste prigrlili život kakav je vam Bog namijenio?

3. Bit ćeš

Milost preobražava vaš život obećanjem „bit ćeš“. Ono što je počelo kao privlačan i uvjerljiv poziv, pretvorilo se u životni poziv, koji nas sada vodi putem preobražavajućeg obećanja. Druži se dovoljno dugo s Isusom i tvoj će se život promijeniti. Jeste li ikad primijetili da što su se osobe iz Evanđelja više približile Isusu, to su manje ostale iste? Do tada izostavljeni, sada bivaju pušteni unutra. Slomljeni bivaju opet cjeloviti. Grešnicima biva oprošteno te su pozvani odreći se svoga grijeha. Oni s margine bivaju dovedeni u središte. Do tada zaboravljeni i izolirani dobivaju zajednicu. Oni koji su do tada plutali na

vodama besmisla, dobivaju osjećaj svrhe. Kroz sva Evandjelja, Isus govori „bit ćeš“. *Bit ćeš drugačiji. Bit ćeš promijenjen. Bit ćeš moj.*

Milost nam pomaže razumjeti Pavlovu tvrdnju u 2. Poslanici Korinćanima 5,17 da svatko u Kristu iznova doživljava vlastito stvaranje. Trebate razumjeti da se ne radi o moralizmu ili pukoj promjeni ponašanja, iako ćete vjerojatno postati bolja osoba, a neka će se vaša ponašanja možda promijeniti. Ova promjena nije čin vaše volje. To je milost koja se spušta u srž onoga što jeste i preobražava vas iznutra prema van. Milost će vas svakako učiniti drugačijima.

Što se promijenilo u vašem životu otkako vas je susrela Božja milost?

Što mislite da bi Bog još uvijek danas mogao svojom milošću prepravljati u vašem životu?

4. Idi i čini

Milost nas šalje da budemo njezini svjedoci i veleposlanici, zapovijedajući nam „idi i čini“. Ako je Isus zaista utjelovljenje Boga u misiji, a mi smo pozvani slijediti takvog Isusa, oblikujući svoje živote prema njegovom, jedino što ima smisla jest da su naši životi obilježeni istom Božjom misijom. Milost koja nas je potaknula da se odazovemo pozivu, da ga prihvatimo i predamo svoje živote preobrazbi, je zapravo milost koja nas šalje u svijet kao one kroz koje ta ista milost teče u živote drugih ljudi. Potaknuti Božjom milošću, pozvani smo živjeti svoje živote pred očima drugih, uvjerljivo štujući Krista.

Kroz naše živote, postupke, stavove, riječi koje izgovaramo, objave na društvenim mrežama, kroz ljubav prema bližnjem, pravdu koju slijedimo, dostojanstvo koje pružamo, oprost koji dajemo, mir koji stvaramo i radost koju pokazujemo, ljudi dobivaju uvid u ovu milost koja privlači i uvjerava. Milost slijedi zapovijed „idi i čini isto tako“, manje kao obvezujući zahtjev tiranina, a više kao radosno poslanje nekoga tko zna da je milost Dobre-Vijesti toliko uvjerljiva da može lako promijeniti nečiji život.

Kamo bi vas Božja milost mogla slati upravo sada?

Kome biste vi mogli biti poslanik Božje milosne Dobre-Vijesti?

Zapišite njihova imena i počnite moliti za njih već ovaj tjedan.

ZA KRAJ

Odvajite dovoljno vremena da međusobno podijelite molitvene zahtjeve. Neka svaka osoba iznese svoj molitveni zahtjev za ono što se nada da će iskusiti na putovanju u milosti. Završite svoje zajedničko vrijeme molitvom.

3. TJEDAN: MILOST JE NEČUJNA

(ISTINA, PUT I ŽIVOT 2. POGLAVLJE)

POKRETANJE RAZGOVORA

Vrijeme je za malo zabave. Prije no što uđete u samu srž ovoj lekciji, upoznajte se međusobno na jednoj novoj razini.

Ako biste se trebali poistovjetiti s nekim likom iz filma ili TV programa, tko bi to bio? Zašto? Što vas u osobnosti toga lika podsjeća na to kako vidite sebe?

Prošli smo tjedan razgovarali o četiri načina kretanja na putovanju: „dodi i vidi“, „slijedi me“, „bit ćeš“ te „idi i čini“. Ti oblici kretanja ne predstavljaju jednokratne događaje. Naše putovanje s Isusom je rast u milosti te nam se ponekad može desiti da iste vrste kretanja iskusimo opet iznova, u različitim sezonama.

Dok razmišljate o prošlotjednoj lekciji, što mislite kojim će načinima kretanja biti obilježeno vaše trenutno ili predstojeće životno razdoblje?

BIBLIJSKI TEKST

Pročitajte zajedno Djela 10.

PREGLED LEKCIJE/DISKUSIJE

„Ne pišem ovo da bih zadobio pažnju i postao vaš ‘projekt’.“

To je bila rečenica koja mi je posebno upala u oči. Kao pastoru, primanje poruka ponedjeljkom nije nešto neobično. Većinu poruka ponedjeljkom voljeli biste da niste primili. Ova je međutim bila drugačija. Bila je od mladića kojeg sam sreo nekoliko puta između službi i s kojim sam već bio razvio pristojan odnos. Iako sam ga znao, nisam ga zapravo poznao. Porukom koju mi je poslao tog ponedjeljka, želio je podijeliti dio svoje priče.

Odrastao je u crkvi, ali i izvan nje. Ispričao mi je nešto malo o svojoj profesiji i razvoju bolesti (koja je podrazumijevala rak) te o pronađenoj i izgubljenoj ljubavi. Negdje baš u sredini poruke napisao je: „Doimate se kao prilično pristupačan tip, pa ću biti brutalno iskren. Veći dio svog života bio sam samoprogllašeni ateist. Nisam se zbog toga sramio, na užasavanje moje mame, obitelji i prijatelja. To ne znači nužno da sam obožavatelj đavla. Ne pišem ovo da bih zadobio pažnju i postao vaš ‘projekt’.“

A sad, prije nego što nastavimo, možemo li na trenutak zastati i postaviti pitanje koje ovdje treba biti postavljeno? Što potakne jednog ateistu da redovno dolazi na bogoslužja? Trenutak istine: dovela ga je njegova djevojka. Međutim, kao što ćemo saznati tijekom ovog tjedna, putovanje bilo koje osobe je puno složenije i izazovnije da bi se poduzelo slijedom pukog poticaja neke druge osobe, ma koliko ta osoba bila značajna u životu novog putnika. Ovaj je mladić bio meta i postao je plijen milosti.

Veći dio svog života bio je samoprogllašeni ateist, a sada je iz tjedna u tjedan sjedio na bogoslužju slušajući priču o Bogu. Potom mi je u najvećem dijelu svoje poruke govorio o ljudima u svom životu koji su bili kršćani, epskim trenucima koji su privukli njegovu pozornost, pa čak i o čudu iscjeljenja kojem je osobno svjedočio. Ono što je on nazvao pozivom svoje djevojke, zapravo nije bilo ništa više od karike u dugom lancu milosnih trenutaka njegovog života. Ono što još nije bio shvatio jest to da je tijekom cijelog tog putovanja milost bila na djelu. To je ono što dr. David Busic u svojoj knjizi naziva tražeća milost, koja je također poznata kao *prethodna milost*.

Milost donosi preokrete i promjene u našoj priči, koje nikada ne bismo sami predvidjeli. Milost je tako lukava i tajnovita. Kada ne gledamo ili kada nismo svjesni, ili čak kada nismo sigurni što bismo uopće trebali tražiti – ako uopće gledamo – milost nam se prikrađa.

Milost se zapravo prikradala ovom mladiću cijeli njegov život. Crtala je, privlačila, pozivala i povremeno se pojavljivala. Milost je pripremila pozornicu za poziv u crkvu. Milost je omogućila da mladić kaže DA u trenutku kada je došao poziv „dođi i vidi“. Milost je zadržala njegovu pozornost, potaknula ga da se vrati po još, natjerala na pitanja. Bila je na djelu kada je pisao i slao svoju poruku, posebno u trenutku kada je naglasio da ne želi biti moj projekt.

Milost je bila na djelu kada sam pročitao njegovu poruku i pomislio: Pa to je sasvim u redu. Ne trebam novi projekt. Osim toga, on je već bio pod snažnim utjecajem milosti. Sve što sam trebao učiniti je biti tamo i nastaviti se pojavljivati, dok ga je milost privlačila sve bliže i bliže Isusu. Potreban je velik pritisak da bi osoba prihvatila činjenicu da je milost već na djelu.

Na koje načine trenutno doživljavate ili ste već iskusili prethodnu Božju milost?

Koga trenutno poznajete, a da s njim ili s njom redovito komunicirate, tko bi mogao biti pod utjecajem privlačne snage milosti?

Milost se može pojaviti bilo gdje

Volimo slavljeničke priče. Volimo svjedočanstva kada netko prije svog krštenja ustane i govori o tome kako je nekoć bio izgubljen, a sada je pronađen. I trebamo voljeti takve priče! Ima radosti u promatranju Boga kako djeluje da bi zadobio živote i priče Božje djece. Ali naše zanimanje za takve priče previše često počinje tek u trenutku obraćenja.

Moj prijatelj dr. Todd Keller, pastor u Saveznoj američkoj državi Illinois, kaže da je tragično da naše zanimanje za život neke osobe počinje tek u trenutku njegova ili njezina obraćenja. Dr. Keller umjesto toga sugerira da istinsko vrednovanje pojedinca traži od nas znatiželju koja će nas odvesti dalje i dublje u njegovu ili njezinu priču. Da bismo osobu istinski prihvatili, trebamo poznavati cijelu životnu priču, sve kako bismo tu mogli jasno razabrati Božje otiske, uočavajući ujedno sva raskrižja na putu Božje tražeće milosti, podsjećajući tako osobu da nikada i nije postojalo vrijeme da Bog nije bio na djelu u njezinom ili njegovom životu.

Bilo bi lako odmah skočiti na kraj teksta Djela 10, na trenutak kada se Duh Božji izliva na sve pogane okupljene u Kornelijevoj kući i kada im Petar naređuje da se svi krste. Ali započeti ovdje predstavljalo bi tragičan propust u prepoznavanju uloge prethodne milosti u cijeloj priči. Pozornica za slavlje na kraju, bila je postavljena puno prije nego što se na njoj pojavljuje Petar.

To je jedan od onih slatkih podsjetnika da misija ne traži od nas da odvedemo Isusa tamo gdje je netko drugi, već da jednostavno ukažemo da je Isus tu već na djelu.

Kornelije je već bio pod privlačnim utjecajem milosti. Ne znamo kad i kako se milost počela prikradati Korneliju, ali u vrijeme kada ga susrećemo, već možemo vidjeti dokaze da je tražeća milost na djelu. Moglo bi se sugerirati da je ono što vidimo u Kornelijevu životu nepotpuna slika nekih od načina na koje prethodna milost djeluje svakodnevno u životima ljudi koje susrećemo. Prethodnu se milost može pronaći bilo gdje!

1. Na raskrscima

Priča o Kornelijevoj proslavi događa se u gradu Cezareji. Iako u to vrijeme političko središte regije, Cezareja jer bila svojevrsno raskrižje židovsko-poganskog svijeta. Za razliku od židovskih utvrda u mjestima poput Betlehema, Jeruzalema ili čak Jope, Cezareja je bila mjesto jedinstvenog sudara rimske vlasti i židovskog vjerskog utjecaja, što je često dovodilo do napetosti.

Kornelijev život je pokazatelj tog jedinstvenog raskrižja. Iako je bio centurion (vojni zapovjednik), bio je bogobožan i već pomalo sklon monoteističkoj tradiciji Židova. Što to zapravo znači?

Milost nam se često prišulja u situacijama napetosti na raskrižju života. Kršćani bi učinili dobro da obrate veću pozornost na raskrižja ljudskih života – mjesta napetosti gdje se svjetovi jedva drže zajedno ili gdje su jedinstveni srazovi stvorili otvore za milost.

No da se vratimo mom prijatelju ateistu, kojeg smo upoznali na početku ove lekcije. Moglo bi se reći da su njegov nedavni oporavak od raka te poziv u crkvu od strane njegove djevojke bili za njega neka vrsta raskrižja. Prethodna se milost često može naći na mjestima gdje se napetosti susreću.

Koja su neka od raskrižja na kojima ste u vašem životu uočili Boga na djelu?

2. U znatiželji

U svojoj knjizi *Put, istina i život* dr. Busic navodi riječi Lovetta Weemsa: „Bog nas traži prije nego što mi uopće počnemo tražiti njega. Inicijativa spasenja od samog početka dolazi od Boga. Prije nego što učinimo korak, Bog je već tu.“ Jednostavno rečeno, nitko se ne probudi svojom voljom i kaže: „Mislim da je danas Bog dobra ideja.“ Svatko tko se počne okretati prema Bogu, već je pod privlačnim utjecajem milosti. Ova se istina često pokazuje u znatiželji. Kao pastoru mi je znatiželja jedan od najdražih primjera prethodne Božje milosti. Ljudi postavljaju pitanja. Pojavljuju se na mjestima gdje ih inače ne bi našli. Druže se dulje nego što su to prije činili. Nažalost, dobronamjerni kršćani često sabotiraju takve trenutke. Osjećajući pritisak da „nekoga treba spasiti“, često smo usmjereni na „zaključivanje posla“. Međutim, ljepota prethodne milosti jest znati da Bog već djeluje.

Kornelije je već neko vrijeme pokazivao znatiželju. Naučio je uskladiti se sa židovskim tradicijskim običajima. Iako su ga i dalje smatrali strancem, to ga nije spriječilo da se približi što je više moguće. Posebno su ga zanimali načini na koji su Židovi iskazivali velikodušnost i suosjećanje te je neposredno provodio u djelo ono što je vidio kod drugih. Znatiželja često ukazuje na djelovanje tražeće milosti.

Na koje ste načine do sada svjedočili znatiželji o Bogu i Božjim stvarima u životima vama bliskih ljudi?

3. Kroz druženje

Nikada ne podcjenjujte značaj ljudi s kojima se osoba druži, kao pokazatelja prethodne milosti. Bog koristi ljude koji se pojavljuju u našim životima. Bog koristi ljude koji su voljni biti prisutni usred napetosti i na životnim raskrižjima. Bog koristi druženje kako bi potpirio vatru znatiželje koja gori u ljudskim životima.

Iako se Kornelije možda obično držao podalje od intimnih prostora židovske kulture, ipak je stalno bio u bliskom doticaju s ljudima čiji su ga se životi, vjera i Bog toliko dojmili. Bio je vrlo cijenjen među Židovima, pa ljudima vjere nije bio stran. Naime, kada ga je prethodna milost dovela do trenutka otkrivenja, njegov prvi čin poslušnosti bio je traženje društva Petra – Židova kršćanina kojeg nikada prije toga nije upoznao.

Prethodna milost ima način usklađivanja naših života sa životima drugih, bilo da su ti drugi Židovi u Cezareji, djevojka, prijatelji, članovi obitelji – ili, u mom osobnom slučaju, kršćanski par koji je dosljedno hodao uz mene i moju suprugu tijekom tri godine, slijedom tri različite vojne službe, prije nego što smo napokon odlučili slijediti Isusa.

S kim se trenutno družite, a tko bi mogao posredovati Božju vjernost i milost u vašem životu?

S kim se trenutno družite, a tko bi vas mogao vidjeti kao važnu kariku na svom duhovnom putovanju?

4. Putem osobnog uvjerenja

Odluke obilježe naše putovanje u milosti. Svaka odluka koju donesemo je pokazatelj milosti na djelu. Odluke proizašle iz istinskog uvjerenja pokazatelj su Božjeg Duha na djelu u životu vjernog tražitelja Boga.

Na više načina možemo vidjeti uvjerenje na djelu u Kornelijevom životu. Svakako je bilo uvjerenja u njegovu okretanju prema židovskoj religiji. Bilo je uvjerenja u njegovoj potrebi da pomaže drugima. Bilo je uvjerenja u njegovom ispravnom moralnom ponašanju. Bilo je uvjerenja u njegovoj odluci da pošalje po Petra.

Uvjerenje je milost koja počinje usklađivati naše živote s kraljevstvom Božjim i prije nego smo to kraljevstvo učinili svojim domom. Zato je učeništvo toliko važno. Učeništvo ne počinje trenutkom obraćenja. Učeništvo se događa na cijelom putu u milosti – njegovanje, poticanje i pokretanje djela koja Bog već provodi u životu neke osobe.

Prethodna je milost već bila na djelu u Kornelijevom životu. Kada je Petar ušao u priču, Kornelije je već bio pod privlačnim utjecajem milosti. Sve što je Korneliju trebalo je bilo to da mu netko pojasni ono što je već osobno proživljavao, što ga je već u cijelosti osvojilo.

Koja ste uvjerenja o Božjem kraljevstvu iskusili čak i prije nego što ste ga učinili svojim domom?

Milost ne prestaje

Prethodna milost je bila na djelu pripremajući pozornicu za Kornelijevo predanje Isusu, ali je također bila na djelu dok je pripremala Petra za njegov jedinstveni poziv. Ovo je dio procesa koji pripada tražećoj milosti, koji međutim često propuštamo uočiti. Milost na djelu u životu osobe koja je na putu k Isusu, je jednako na djelu u životu osobe koju Isus šalje putem ususret. Nema potrebe ulaziti u sve detalje priče o Petru na krovnom prostoru u Jopi, no bit ću slobodan sugerirati da se točno u isto vrijeme dok se milost prikradala, privlačila i pozivala Kornelija i ljude u njegovoj kući, također prikradala Petru na krovu, rastvarajući njegove prethodno oblikovane ideje, razotkrivajući njegov tradicionalizam, brišući granice, omekšavajući njegovo srce te pripremajući ga da se pridruži Bogu ondje gdje je Bog već bio na djelu.

Za one koji su skloni vjerovati u prethodnu milost, postoji odgovornost davanja odgovora na Božji poticaj da se pojave, budu prisutni, da razaznaju vjerno Božje kretanje koje nas tako često odvede daleko izvan granica naše udobnosti. Ako se prethodna milost prepoznaje na raskrižjima ljudskih života, onda se ona također nalazi među onima koji su se tu voljni utaboriti kako bi slijedili Božje vodstvo, kad se za to ukaže prilika.

Ono što moj prijatelj ateist nije mogao razumjeti jest to da je puno prije nego što se on pojavio u crkvi, prije nego što je uopće odlučio da bi odlazak u crkvu mogao biti dobra ideja, milost već bila postavila pozornicu kroz zajednicu ljudi koji su se puno prije bili obvezali da će biti na raskrižju, koji dosljedno njeguju radoznalost, strpljivo slušaju i rastu u svom uvjerenju. Pri kraju njegove e-mail poruke, prepoznao sam i tu milost na djelu. Napisao je: „Očekivao sam da ću u crkvi čuti pjesme ‘I’ll Fly Away’ ili ‘How Great Thou Art’. Također sam očekivao da će neki starkerlja dugo brbljati o Deset zapovijedi i o Bibliji. Ali ono što sam doživio bilo je puno drugačije. Ne bih išao tako daleko da kažem da sam doživio trenutak dolaska Isusu, ali reći ću da sam se osjećao dobro kad sam otišao odande. Moja se djevojka iznenadila kada sam je pitao kad ćemo opet ići. Iako tada nisam okrenuo potpuno novi list, mislio sam da biste željeli znati da imate moju punu pažnju.“

Evo jedne zaključne napomene o ovoj priči. Mjesecima nakon što sam primio njegovu poruku, pojavio sam se na njegovom radnom mjestu. Ispalo je da je on cijenjeni country glazbenik te me pozvao da dođem na njegov koncert. Znao sam da milost djeluje u oba smjera – ne mogu očekivati od njega da bude gdje sam ja, ako se ja nisam voljan pojaviti tamo gdje je on. Na polovici svoje izvedbe zaustavio je glazbu i objavio: „Svi me vi poznajete. Znao sam da nisam baš najbravija strijelja. Znam zabrljati. Svi znate da nisam bio osobito sklon vjeri. Ali večeras vam želim reći da je moj pastor ovdje u prvom redu. Nisam od onih koji guraju religiju u nečije grlo, ali ako shvatite da gledate u tom smjeru, onda dođite sa mnom u moju crkvu.“

Milost nam se svima prišuljala. Tek tako.

ZA KRAJ

Vrijeme je za razmišljanje kroz molitvu. Prepoznavanje prethodne milosti na djelu u našim životima i životima drugih traži od nas da također prepoznamo prepreke koje nas sprječavaju da vidimo milost na djelu. To može biti naša svakodnevna zauzetost, naše stare rane, naše pretpostavke, itd. Zamolite svaku osobu da navede jednu prepreku s kojom se susreće u prepoznavanju prethodne Božje milosti te potom završite svoje zajedničko vrijeme predajući spomenute prepreke Bogu u molitvi.

4. TJEDAN: MILOST JE ZA SVAKOGA

(PUT, ISTINA I ŽIVOT 3. POGLAVLJE)

POKRETANJE RAZGOVORA

Uzmimo si malo vremena kako bismo naučili prepoznati Božje djelovanje u našim životima u realnom vremenu.

Prošlog smo tjedna govorili o prethodnoj milosti – milosti koja je na djelu često prije nego što je prepoznamo. To nam ukazuje na postojanu, vjernu Božju ruku koja je uvijek prisutna i djeluje. Vjernost od nas zahtijeva da postanemo osjetljiviji na to djelovanje, ali prečesto nam se dešava da ne odvojimo dovoljno vremena za razmišljanje. Koji su neki od načina na koje ste uočili da Bog djeluje (čak i u pozadini vašeg života) tijekom prošlog tjedna?

Tražea milost Božja je pretpostavka spasonosne milosti. Tijekom ove lekcije ćemo detaljnije istražiti taj dio putovanja. Želio bih da obratite pažnju da kada koristimo riječ „spasenje“ ili „spašen“ oslanjajući se na Sveto pismo, onda često prevodimo grčku riječ *sozo*, a ta riječ zapravo znači „postati cjelovit“.

Dok uranjamo u ovu lekciju, razmislite koja su to mjesta u vašem životu koja bi trenutno mogla imati koristi od spasonosne milosti, koja ne samo da vas spašava od posljedica vašeg grijeha, već vas također nastoji učiniti cjelovitima?

BIBLIJSKI TEKST

Pročitajte zajedno Luka 18,35–19,10.

PREGLED LEKCIJE/DISKUSIJE

Njihove priče nisu mogle biti različite. Jedan je posljednjih sedam godina živio u šatoru – odsječen od svijeta, zaboravljen, odbačen. Drugi je bio na vrhuncu svoje karijere – uspješan, bogat, oličenje hrabrosti i statusa.

Prvi, nazovimo ga James, bio je samo broj u sustavu. Budući da je veći dio svog života patio od bipolarnog šizofreničnog poremećaja, ulazio je i izlazio iz domova, petljao se kroz sustav, skakao iz jednog nezdravog okruženja u drugo. Bilo je samo nekoliko ljudi koji su možda znali njegovo ime ili im je bilo stalo do njega. Kad sam ga prvi put sreo kao rezultat providnosti i prethodne milosti, košulja mu je bila krivo zakopčana, kosa u neredu, a zube je jedva držao u ustima. Jesam li spomenuo da je smrdio kao da je prošlo jako puno vremena otkako je prakticirao osobnu higijenu? Život mu je bio uništen, a on duboko izranjavljen.

Drugi, nazovimo ga Rick, je upravo bio pri kraju uspješne karijere vojnog časnika. Po svemu sudeći, stigao je do svog cilja. Bio je okružen aurom nekoga tko je navikao da sve bude po njegovom. Ramena mu se nisu spuštala, oči mu nisu skretale desno ili lijevo, već su gledale neposredno u vas. Fizički je izgledao kao da je upravo sišao s naslovnice izdanja časopisa *Men's Health*. Bio je mišićav i snažne linije čeljusti. O desnoj mu je ruci bila prelijepa supruga, a o lijevoj ljupka kćer tinejdžerica. Ono što međutim njegov izgled nije odavao bila je činjenica da mu je brak bio u rasulu, njegova budućnost neizvjesna, a nakon desetljeća izvanbračnih veza koje su uzele svoj danak u odnosima s njegovom suprugom i obitelji te duboko utjecale na njegovo emocionalno stanje, došao je do kraja svojih snaga. Život mu je bio uništen, a on duboko izranjavljen.

Obojicu sam upoznao otprilike u isto vrijeme tijekom svoje službe. Njihove biografije nisu mogle biti različite, ipak je njihov problem bio sličniji nego što su oni to mogli prepoznati. Ima jedan duboko smislen stih u himni iz 1922. pod nazivom „I'd Rather Have Jesus“:

Prvi stih:

*Radije imam Isusa no srebra ili zlata,
Radije imam Isusa no blaga neizreciva,
Radije imam Isusa nego kuću ili zemlju,
Želim da me vodi njegova čavlima ranjena ruka.*

Refren:

*Radije nego da kraljujem prostranstvima,
I živim u čvrstom zagrljaju grijeha,
od svega bih radije imao Isusa,
radije od svega što danas pruža svijet.²*

Drugi stih refrena me svaki put strese – „and be hold in sin’s dread sway“ (slobodan prijevod: i živim u čvrstom zagrljaju grijeha). Bio je to problem kako za Jamesa, tako i za Ricka. Obojica su, svaki na sebi svojstven način, bili zarobljeni u „čvrstom zagrljaju grijeha“. U knjizi *Put, istina i život* dr. Bušić sugerira da grijeh utječe na naše živote na tri različita načina: „Grijeh je pobuna. Grijeh je ropstvo. Grijeh je otuđenje.“ Grijeh je problem svakog od nas, bez obzira na naš životopis.

Grijeh se u našim pričama može pojaviti na puno različitih načina. U Jamesovoj priči, grijeh je bio u okolini koja ga je zlostavljala, odbacivala i ponižavala. Grijeh je međutim bio također u trenucima kada ga je puka potreba za preživljavanjem ili pokušaj da djeluje naveo na krađu, napad, fizičko nasilje ili zlorabu opojnih sredstava. Grijeh je također bio u sustavu, koji je Jamesa izgurao kroz vrata van, neprestano ponižavajući njegovo dostojanstvo i ne prepoznajući u njemu Božju sliku. Grijeh se može naći posvuda.

Za Ricka se grijeh očitovao u njegovom egu, u vezi s njegovim uspjehom, u njegovoj dominirajućoj kontroli nad podređenima, u zanemarivanju potreba njegove supruge, njegovom promiskuitetu i sklonosti preljubu. Iako je djelovao impresivno i bio zaogrnut vanjštinom moralno čestite osobe, grijeh se mogao naći posvuda.

Grijeh je bio problem za obojicu, ostavljajući oba čovjeka uništena i ranjena. Iako su im biografije bile različite, problem im je bio sličan, a potreba ista.

Tijekom naših života, svi smo mi u nekom trenutku pali pod utjecaj grijeha. Naše priče su različite, ali problem je isti za svakog od nas. Podijelite neke od načina na koje se grijeh očitovao u vašoj priči. Otvorite se do razine na kojoj ne osjećate nelagodu.

Kada se pojavi milost, sve se mijenja

Luka je majstorski pripovjedač. On ne privlači čitatelja samo preciznim detaljima koje iznosi u svom izvještaju o Isusovoj službi, već i namjerno duž tijeka priče ostavlja znakove koji privlače čitatelja, stvarajući tako poveznice koje produbljuju naše razumijevanje. Tekstovi Luka 18 i 19 govore o dvojici muškaraca čije su biografije radikalno različite, ali je njihov problem bio posve isti: nijedan od njih nije mogao vidjeti.

Prije koji tjedan smo razgovarali o sjajnoj priči o putujućem Isusu. Na putu do Jeruzalema, Isus putuje kroz drevni grad Jerihon, grad koji je u Isusovo vrijeme bio izgrađen van Jerihona kakvog poznamo iz starozavjetne knjige o Jošui. Na ovoj dionici puta mu se pridružuju njegovi bliski sljedbenici i drugi ljudi. Čuvši da Isus putuje kroz drevni grad, slijepi čovjek – čije su uši vjerojatno osjetljivije, kao kompenzacija za odsustvo vida, je već vjerojatno čuo mnoge priče o Isusu od onih koji su prolazili kroz vrata tog velikog grada.

Kada čuje da Isus prolazi, slijepi čovjek očajnički viče. Milost koja bi mogla sve promijeniti upravo prolazi pored njega, a on je čvrsto odlučio da je ne propusti. Ima onih koji pokušavaju ublažiti njegov očaj i stišati njegov glas. Međutim, kada je život osobu uništio i ranio, nema toga što može ušutkati očaj onoga tko osjeća da je spasonosna milost blizu.

Volim ono što će se sljedeće dogoditi. Isus prosjaka poziva k sebi te nakon kratkog razgovora izgovara u život ovog čovjeka: „Progledaj! Tvoja te vjera izliječila.“ Prekrasno, zar ne? Ali nemojte propustiti ono što sljedi! Riječ prevedena kao „iscijeljen, izliječen“ je ista riječ koja se koristi u cijelom grčkom Novom zavjetu za „spasenje“. Zapravo neki drugi prijevodi Biblije prevode ovaj redak kao „Vjera te tvoja spasila“. Milost je prošla u Isusovoj osobi, a vjera u Isusa je spasila slijepog čovjeka.

Spasenje je puno više od nabavke karte do nekog drugog odredišta. Spasenje se otkriva kada slomljeni budu ozdravljeni, kada ranjeni i umorni budu izliječeni i obnovljeni, a otuđeni od Boga i drugih ljudi iskuse obnovu odnosa s Bogom i drugima.

Slijepi, iscrpljeni prosjak – nagao, drzak prosjak koji više, koji u Markovoj verziji iste priče u tekstu Marko 10 odbacuje svaku pristojnost i baca svoj ogrtač – nije mogao vidjeti i to ga je uputilo na spasonosnu milost koja je prolazila pored njega, na Isusa. Ali pogledajte što Luka radi na početku 19. poglavlja, počevši od 2. retka: „ ... neki čovjek koji se zvao Zakej. On je bio glavni poreznik i vrlo bogat čovjek. Želio je vidjeti tko je Isus, ali je bio niskog rasta pa od silnog naroda nije mogao ništa vidjeti.“ Jeste li razumjeli? Ovdje imamo čovjeka čiji su životni uvjeti vrlo različiti. Zakej je bogat, korumpiran poslovni čovjek. On utjelovljuje onoga koji bi odvratio pogled na slijepog prosjaka, ali i on pati od istog problema: ne može vidjeti.

Slijepi prosjak i Zakej su uronjeni u slomljeni, pali, grešni svijet. Obojica su bili primatelji i sudionici u ropstvu grijeha, iako na različite načine. Ni jedan od njih ne može adekvatno vidjeti spasonosnu Isusovu milost koja prolazi pored njih. Zbog svoga stanja, obojica imaju iskrivljenu i iskvarenu percepciju. Međutim, čini se da obojica razumiju kako je sva nada u tome da vide i budu viđeni od strane onoga koji ima moć proglasiti spasenje u njihovim životima.

Iako je prosjaka nevolja natjerala da više s ruba ceste, Zakejevo stanje čovjeka niska rasta i položaja u zajednici, natjeralo ga je da se popne na stablo divlje smokve. Ipak, u ovoj priči, Isus ne čeka da čovjek vikne i dotrči. Umjesto toga obraća se čovjeka na drvetu i sam sebe poziva u njegov dom – skandalozno! Promotrite dobro: ovdje dobro poznati sveti čovjek i rabin odlazi u dom dobrostojećeg nitkova, koji je svoje bogatstvo zgrnuo otimajući nezamislive količine novca od svojih sugrađana. Spasonosna milost može pomoći potrebitom prosjaku, ali ovom čovjeku?!? Ne ide li to ipak malo predaleko?

Ali, takva je milost. Isusova spasonosna milost uvijek vodi Boga predaleko – jer ta spasonosna milost ne ovisi o prethodnom stanju potrebitoga, niti čeka odgovarajuće usklađivanje. Upravo stoga, kao što dr. Busic navodi u *Put, istina i život*, „milost dolazi izvan nas samih. Spasonosna milost dolazi od Boga u osobi Isusa Krista.“ Milost će odvesti Boga u prostore i na mjesta koja su većini religioznih ljudi zabranjena te k ljudima koje sveti često vide kao izuzete iz Božjeg kraljevstva.

Kad se spasonosna milost pojavi, sve se mijenja. Spasonosna milost donosi plod, kojeg nijedan čin moralne volje nikada ne bi mogao proizvesti. Poslušajte što se događa u Luka 19,8 kada milost dođe u Zakejevu kuću: „A Zakej je ustao i rekao Gospodinu: ‘Gledaj, Gospodine, polovicu svega što imam dat ću siromašnima. A ako sam ikoga u čemu prevario, vratit ću mu četverostruko.’“ Potom obratite pažnju kako Isus odgovara u 9. retku: „Danas je spasenje došlo u ovu kuću jer je i ovaj čovjek Abrahamov sin. Sin je Čovječji došao potražiti i spasiti izgubljene.“

Isti Isus koji je izrekao spasonosnu milost nad životom slijepog prosjaka, sad objavljuje da je spasenje – izraz srodan istoj riječi za spasenje koja se koristi u Luka 18 – ušlo u život ovog pokvarenog prevaranta.

Biografije su im različite, ali je njihov problem sličan. Njihova potreba je identična. Spasonosna milost djeluje bez obzira na zasluge, biografiju ili okolnosti. Zašto? Zato što to upravo jest ono što milost čini.

Kad u crkvi govorimo o spasonosnoj milosti, često to činimo na način koji sugerira da nas spasonosna milost odvodi iz stanja naših grijeha u nebesko odredište – ali, u tome ima puno više.

1. Spasonosna nas milost podiže iz našeg dotadašnjeg stanja

Grieh nas može dovesti u prilično loše stanje, ostaviti nas iscrpljene i očajne na našem životnom putu. Grieh nas može osiromašiti i baciti u očaj. Ali spasonosna nas milost podiže na noge i postavlja na put prema ozdravljenju.

Na koje vas je načine spasonosna Božja milost podigla iz jada i nevolje, iscjeljujući vas i obnavljajući?

2. Spasonosna milost uklanja sve što nas priječi da vidimo

Grieh kvari našu percepciju ljudi i svijeta oko nas. Gledamo očima svoje vlastite ranjivosti, ega, samopravednosti i sebičnosti. Kada spasonosna milost dođe, vid nam se vraća. Svijet više ne vidimo onako kako želimo, već onako kako ga je Bog stvorio.

Kako vam je spasonosna Isusova milost pomogla u životu da drugačije vidite svijet oko sebe?

3. Spasonosna nas milost ponovno vraća u zajednicu

Dr. Busic navodi u *Put, istina i život* da je grieh otuđenje. Bivamo otuđeni od Boga i od drugih, od smislenih odnosa za koje smo stvoreni. Kada spasonosna milost dođe, ona obnavlja međuljudske odnose, poziva nas u zajedništvo s Bogom našeg spasenja te s ljudima od kojih smo se bili otuđili.

Može li tko od vas podijeliti svoje iskustvo o nekom odnosu koji je Bog iscijelio u vašem životu otkako ste postali vjernik?

4. Spasonosna nas milost poziva da se prestanemo skrivati i ulazi u naše domove

Grieh će nas natjerati da se sakrijemo i nestanemo iz vida. Grieh rađa blizance sram i krivnju, od kojih ni jedno ne voli biti razotkriveno. Međutim, kada naiđe spasonosna milost, ona nas poziva iz skrovišta,

odbacuje sram i krivnju te se udomljava kod nas. Naš susret s njom nije dakle jednokratni događaj već znači svakodnevnu preobrazbu.

Krivnja i sram nanose štetu duši. Na koje je sve načine Božja spasonosna milost promijenila način na koji shvaćate Božju naklonost u svom životu?

5. Spasonosna nas milost uvjerava i oslobađa

U *Put, istina i život* dr. Busic navodi da je grijeh također pobuna. Što duže hranimo zvijer vlastite tvrdoglavosti, to nam srce postaje tvrđe. Spasonosna milost međutim lako prelazi granice naše obrane i otkriva nam našu grešnost te našu potrebu za onim što ne možemo sami sebi osigurati – novi početak. Kada spasonosna milost dođe, ona omekšava naša srca i oslobađa nas od trajne tiranije vlastite buntovnosti.

Je li netko spreman podijeliti nešto o načinu na koji vas je Bog svojom milošću oslobodio od nekog oblika vezanosti? Kako sada možete pružiti nadu drugima?

6. Spasonosna nas milost obnavlja i šalje u misiju

Griješ iskvare ljudsko poslanje. Kad smo u grijehu, nismo ono za što nas je Bog stvorio. Međutim, kada spasonosna milost dođe, bivamo obnovljeni. Kao što dr. Busic predlaže pri kraju 3. poglavlja u *Put, istina i život*: „U Kristu smo viđeni kao lijepi, percipirani smo kao vrijedni te smo stvoreni da budemo izraz našeg Stvoritelja, Božanskog umjetnika.“

Uzmite malo vremena za razgovor o načinima na koje je spasonosna milost promijenila vaš život.

Novi dom i nova šansa

Jamesa i Ricka sam upoznao gotovo u isto vrijeme tijekom svoje službe. Njihovi životi nisu mogli biti u oštrijoj međusobnoj suprotnosti – jedan je bio samo broj u sustavu, čovjek koji obitava u šatoru i očajnički viče s ruba ceste, dok je drugi bio moćan čovjek kojeg je grijeh otjerao u skrivanje. Ipak, obojica su imali istu potrebu – potrebu za spasonosnom Isusovom milosti.

Niti jedan od njih nije mogao ništa učiniti sam. Nije bilo čina moralne volje, metode samopomoći ili brzog rješenja – bila je tu samo milost. Postojala je samo biblijska istina da je Krist umro i uskrsnuo kako bi oba ova čovjeka mogla pronaći iscjeljenje i nadu u novi život. Obojici je bila potrebna blizina spasonosne Isusove milosti, da jednog podigne na noge, a drugog prizove iz skrovišta. Milost ih je obojicu

susrela u trenucima njihovih života, na svoj jedinstveni način, transformirajući ih u njihova jedinstvena i autentična sebstva.

Jedan je dobio novi dom, fizički i duhovno. James je prvi put u životu bio okružen zajednicom ljudi koji su ga voljeli i bili mu bliski. Rick je pak dobio drugu priliku da obnovi odnose sa svojom obitelji te da ispriča svoju priču na novi način. Nastavio je i dalje posvećivati svoju priču Bogu, izrastajući u voditelja u našoj službi *Celebrate Recovery*.

Obojicu je Bog osnažio da žive kao Božje djelo na zemlji!

ZA KRAJ

Pretvorite svoje molitve u čin zahvalnosti. Obiđite svoju radnu skupinu i zamolite svakoga kome je to ugodno da sa zahvalnošću podijeli jednu ili dvije stvari koje je Gospodinova spasonosna milost učinila za njih. Nakon što su svi imali priliku govoriti, završite zajedničko vrijeme molitvom zahvalnosti.

5. TJEDAN: MILOST NAS VODI KROZ ŽIVOTNA MEĐU-RAZDOBLJA

(PUT, ISTINA I ŽIVOT 4. POGLAVLJE)

PRIJE OKUPLJANJA

Ovaj tjedan odaberite tri osobe iz vaše grupe (možete odabrati više ili manje osoba, ovisno o dinamici vaše grupe) te ih zamolite da pripreme trominutnu verziju svoje životne priče ili priče o svojoj vjeri koju će podijeliti sa cijelom grupom. Nikoga ne prisiljavajte. Svi bi to trebali napraviti voljno, u ugodnom ozračju.

POKRETANJE RAZGOVORA

Prošli smo tjedan doživjeli snažno i duboko poniranje u razumijevanje spasenja, koje je bilo holističko, puno nade i preobražavajuće. Započnimo ovaj tjedan s radom na našim svjedočanstvima.

Pošto ne poznaju Bibliju u cjelini ili ne znaju puno o teologiji, ljudi često osjećaju kao da ih Bog ne koristi. Međutim, to jednostavno nije točno. Jedan od najmoćnijih alata kojima smo opremljeni je naše svjedočanstvo vjere. Nitko nam ne može oduzeti priču o našoj preobrazbi! Svatko treba imati spremnu 1-minutnu, 3-minutnu, 5-minutnu, 10-minutnu i proširenu verziju svoje priče o spasenju. Različite situacije traže različite razine dubine naše priče.

Predstavite sudionike koji su se složili da podijele svoje priče s cijelom grupom, a potom svakom od njih dajte dovoljno vremena da podijeli svoje 3-minutno svjedočanstvo.

Poslije svega, zadajte cijeloj grupi da tijekom nadolazećeg tjedna provedu neko vrijeme na oblikovanju vlastitih 3-minutnih verzija svojih priča o osobnoj preobrazbi. Neka od pitanja koja bi mogli razmotriti su sljedeća:

- Kakav je bio vaš život prije Isusa?
- Koje su vas okolnosti dovele k Isusu?
- Kada i kako vam je susret s Isusom promijenio život?
- Kako Isus preobražava vaš život?

BIBLIJSKI TEKST

Pročitajte zajedno Djela 1,6–14 i 2,17.

PREGLED LEKCIJE/DISKUSIJE

Earl je bio jedan od najčudnijih ljudi koje sam ikad upoznao. Sve do nekoliko mjeseci prije našeg prijateljstva, kršćani me se uopće nisu duboko doimali. Do svoje desete godine sam proveo malo vremena u crkvi, a onda je moja obitelj otišla te se ničemu kršćanskom nisam vratio sve do svoje dvadesetpete godine života. Bilo je to svrhovito. Kršćanstvo mi nije bilo uvjerljivo i većinu kršćana koje sam upoznao nisam smatrao previše zanimljivima. A onda mi se desio Isus.

Puno prije nego sam to shvatio, bio sam već na putovanju u milosti, koje je bilo ispunjeno trenucima djelovanja prethodne milosti – sve dok se, u dobi od dvadesetpet godina, nisam u ponoć našao nasamo s Isusom u jednoj maloj vojnoj kapelici u Skoplju u Sjevernoj Makedoniji. Spasonosna Božja milost me ondje susrela na posebno dubok način i sve promijenila. Isto vrijedi i danas, gotovo dvadeset godina kasnije.

Bio sam početnik. Nisam znao ništa. Imao sam samo osnovno razumijevanje nekoliko najpoznatijih biblijskih priča te sam se borio razlikovati Nou i Mojsija. Znao sam za Isusa, ali ga još nisam poznao. Na svojoj sam novoj vojnoj misiji učinio onako kako sam činio sa gotovo svime u svom životu – spremno sam se uključio na putovanje u milosti, potpuno usredotočen na Isusa. Čitao sam svoju Bibliju. Tijekom sljedećih mjeseci sam išao na svaku crkvenu službu u svim vojnim postajama u kojima sam bio stacioniran. Odrekao sam se svih očitih poroka i trudio se ponašati više na način kako sam zamišljao da bi se trebao ponašati jedan kršćanin.

U međuvremenu se u SAD-u moja supruga Angie našla usred osobne krize, a nekoliko rijetkih kršćana čiju smo blizinu tolerirali našli su se pored nje da pomognu. Mjesec dana nakon što sam postao Isusov sljedbenik, moja supruga i ja smo se odlučili rastati nakon mog povratka u SAD. Angie, koja mi je u to vrijeme bila veoma daleka, se u to vrijeme našla klečujući ispred nazarenskog pastora po imenu Kim Smith, a on ju je pozvao u spasonosni odnos s Isusom.

Bilo je to jako daleko od bajke, kako bi možda moglo zazvučati. Iako nam je to zapravo bilo lijepo razdoblje života, Angie i ja smo imali probleme. Životi su nam bili prožeti brojnim prisilama i ovisnostima. Iako smo sada slijedili Isusa, još smo uvijek za sobom vukli puno nepotrebnog tereta. Život koji se živi u grijehu može nanijeti veliku štetu u međuljudskim odnosima, nakon čega osobe ostaju duboko ranjene. Spasenje započinje iscjeljujuće putovanje, ali ostaci našega grijeha se mogu zadržati, ponekad sabotirajući samu našu želju i volju da živimo životom za kojeg smo od početka bili stvoreni.

Kad sam se vratio u SAD, Angie i ja smo znali da moramo pronaći crkvu. Nisam preferirao niti jednu denominaciju. Angie je predložila da probamo „nazarensku“ crkvu, čiji ju je pastor priveo k Isusu. Sjećam se da sam pitao „Naza ... kakva crkva?“ Otišli smo dakle u crkvu i tamo sam upoznao Earla.

Earl je bio jedan od najčudnijih ljudi koje sam ikad upoznao. Imao je tad oko 45 godina. Bio je visok više od 190 cm, a težio je više od 113 kg. Bio je to masivan, mišićav čovjek koji je za život zarađivao penjući se na električne stupove. Po svemu sudeći, bio je ljudina. Međutim, Earl je razbio mnoge predrasude koje sam do tada imao o muškarcima. Bio je nježna srca, suosjećajan, voljan u nedjeljno jutro otići pred oltar

i izliti svoje srce pred Boga. Čak sam ga uhvatio kako plače na jednom vjerskom okupljanju muškaraca. Kad sam krenuo na putovanje u milosti, nitko mi nije rekao da će biti plakanja.

Pratio sam Earla okom sokolovim. Bio sam ciničan u vezi svih kršćana, pa kad sam susreo jednoga koji mi se činio svet, promatrao sam zapravo sve njih. Earl se činio svetim, pa sam pratio svaki njegov korak. Gledao sam ga s njegovom ženom i djecom, sjedio na njegovim satovima u crkvi, družio se s njim na muškom molitvenom doručku. Earl nije bio savršen, ali nešto u vezi s njim je bilo izrazito drugačije.

Zatim je došao test. Naša crkva se našla u jednom od najtežih trenutaka svoje povijesti, na rubu velikog raskola, pri čemu su pojedinci zauzimali sukobljene strane i napadali one koji su mislili drugačije. Kao član odbora, Earl je bio u središtu svega, napadnut od strane ljudi koje je godinama predano ljubio. Čekao sam i sve pažljivo pratio. Kad će mu biti dosta? Kada će „čovjek“ u njemu pokazati najbolje od njega samoga? Kad će se već napokon istresti na sve i postaviti ljude na njihova mjesta?

Čekao sam i — ništa. Zapravo, ne bih trebao reći „ništa“. Više je to bilo „sve“. Gledao sam čovjeka kako se ponizuje te svu svoju bol, povrijeđenost i uvredu posvećuje Gospodinu. Gledao sam čovjeka kako ostaje nježna srca kad sam i sam htio tjelesno napasti njegove protivnike. Tada sam pomislio, on je taj pravi i autentični.

Htio sam znati više. Iskusio sam Isusovo spasenje, život mi se promijenio, međutim talog moje buntovnosti još je uvijek bio tu. Kako osoba postaje ono čemu sam svjedočio u Earlovom životu? Pitao sam ga. Odgovorio mi je: „Svetost“. Zatim je izrekao riječ koju nikad prije nisam čuo: „posvećenje“. Nisam ni slutio da će upravo ta riječ iz temelja promijeniti način na koji sam do tada shvaćao kršćansku vjeru. Pitao sam se kakva je moralna snaga volje potrebna da bi se živjelo životom kakav je živio Earl, a sada sam otkrivao da je to bilo Božje djelo učinjeno po njemu i kroz njega. Earlovim riječima: „Dar dostupan svakom“.

Bio sam ovisnik koji se oporavlja od dvadesetpet godina tereta nekadašnjih grijeha, koji je unatoč najboljim pokušajima bio sklon sabotirati dobro djelo koje je Bog želio učiniti u i po njemu. Optimizam Božje milosti i obećanje Božjeg Duha na djelu u mojem životu postali su molitva moga srca.

Možda ste već neko vrijeme na ovom putovanju s Isusom, ali ipak osjećate da još uvijek postoje dijelovi vašeg života koji su teret i ostatak prijašnjeg života. Čak i kao Isusov sljedbenik, s čime se borite? Što biste željeli nadvladati, nad čim pobijediti?

Jeste li u svom životu svjedočili čovjeku tko je za vas bio utjelovljenje izvanrednog hoda s Isusom? Čemu se u njegovom/njezinom životu posebno divite? Kako svjedočite svetosti koja se odražava u njihovom životu?

Razlika koja nastane u samo nekoliko mjeseci

Negdje pred kraj Ivanova evanđelja, Petar odlazi u ribolov. To je na samom kraju Ivanovog evanđelja. Kraj! Razumijete? Ribolov je bio Petrova priča o porijeklu – odatle je potekao. Petar se bavio ribolovom, prije nego što ga je Isus pozvao da napusti svoje mreže te da lovi ljude. Bilo je to prije nego što je Petar bio uhvaćen na putu milosti. Petar je godinama hodao blizak s Isusom. Toliko se toga promijenilo u njegovom životu, a ipak se nakon Isusove smrti, uskrsnuća i uzašašća suočio s nekoliko unutarnjih i

vanjskih okolnosti koje su prijetile sabotirati budućnost njegove vjernosti. Ne samo da se bojao hoće li izdržati, već ga je putovanje u milosti odvelo puno dalje od onoga što je mislio da može izdržati.

To je način putovanja. Ako dovoljno dugo putujete s Isusom, naći ćete se u brojnim situacijama u kojima nećete imati osobnu snagu volje ili vlastite duhovne resurse za ustrajati. Možete pokušati. Čini se da nam je to svojstveno. Zaostajemo i uvjeravamo se da ćemo uspjeti, kad bismo se samo malo više potrudili, više čitali Bibliju, gorljivije se molili, volontirali u okviru neke druge službe. Međutim, ono što nam se na kraju često događa jest iscrpljenost i frustriranost. Posrćemo u stavovima, riječima i djelima koji nisu u skladu s našim putovanjem u milosti.

Može biti skupo i poražavajuće. Bez obzira na čuda koja se dešavaju oko nas, dižemo ruke i, poput Petra, vraćamo se onome što smo radili prije. Otkrivamo da se polako i postojano vraćamo onim duboko ukorijenjenim, unaprijed zadanim postavkama u našim životima koje nas krivo usmjeravaju. Za Petra je to bio ribolov. Nakon što je proživio agoniju vlastite izdaje Isusa, očaj zbog raspeća prijatelja i neobjašnjivu stvarnost uskrsnuća, Petru je konačno bilo dosta. Ide u ribolov i vodi druge sa sobom.

Manje od dva mjeseca kasnije, taj isti Petar će stajati na otvorenoj tržnici, glasno naviještajući Isusovo evanđelje, i to na način koji će obuzeti srca tisuća prisutnih. Čekajte, što? Što smo propustili? Kako osoba – koja je bila vjeran Isusov sljedbenik, ali koja je prije nekoliko tjedana došla do kraja svojih snaga – postaje ovaj neustrašivi evangelizator koji naviješta život onima koji su pokušavali zatrti pokret Isusovih sljedbenika? Kako je to uopće moguće?

Ono što se događa u tom među-vremenu zapravo čini svu razliku na svijetu. Nikakva količina moralne volje ili duhovne dobre namjere ne može uzrokovati takav značajan pomak. Važan je taj jaz kojeg treba premostiti. Možemo žaliti za trenucima kada poput Petera odlazimo u ribolov – vraćamo se svojem prijašnjem načinu života. Volimo slaviti dolazak Božjeg Duha na Pedeseticu, što je izgleda izazvalo Petrovu odvažnost. Međutim, bitno je to što se događa u među-vremenu. Ne možemo putem ribolova doći do vjernosti u samo nekoliko mjeseci, bez onoga što se događa u međuvremenu.

U 4. poglavlju svoje knjige *Put, istina i život* dr. Busic sugerira da je posvećujuća milost lijek za unutarnju sklonost koju doživljavamo prema pogreškama u našim životima – ili, ono što sam ovdje nazvao teretom i ostacima grijeha. Posvećujuća milost je djelovanje Boga u nama, koje osnažuje vjernost koja nadilazi naša vlastita ograničenja. Posvećujuća milost je nevjerojatan Božji dar koji nas pokreće prema potpunijoj slici onoga za što smo stvoreni da budemo u Kristu Isusu. Busic kaže: „Bog nas ne samo spašava, već i preobražava. On nas prihvaća tu gdje jesmo, ali nas previše voli da bi nas tu ostavio. Bog nas ponovno osmišljava, prepravlja i preoblikuje.“

Razmislite o vremenu u svom životu kada vas je put vjere odveo preko vaših duhovnih rezervi. Nikakva moralna snaga ili dobre namjere vam tada nisu bile dovoljne. Kakva je bila situacija i kako vam se otkrila dublja potreba za Bogom?

Onamo se ne dolazi preko noći

Posvećenje nije neki čarobni trik kojega Bog iznenada izvede. Kao što se to može pratiti kroz cijelu biblijsku priču, Bog surađuje s čovječanstvom u ostvarenju Božjih nauma. Jedino Bog posvećuje, ali partnerstvo tijekom prijelaznih među-faza zapravo postavlja pozornicu za posvećenje.

Kakva je to dakle prijelazna faza? Za Petra je to bila gornja soba. U tekstu Djela 1, tjednima nakon što je Isus (opet) spasio Petra iz ribarskog čamca, Isus izjavljuje da će Petar i ostali biti svjedoci u Jeruzalemu, Judeji, Samariji i sve do kraja svijeta. Potom ih Isus stavlja na timeout. Isus kaže (parafraziram): *Prije nego što krenete učiniti sam ono što mislite da sada možete a prije niste bili u stanju, krenite i čekajte.* Petar dakle odlazi u gornju sobu na gotovo deset dana i ondje doživljava posljedice djelovanja koje se zapravo dešavalo u prijelaznom među-razdoblju – razdoblju između spoznaje onoga na što smo pozvani i za što smo stvoreni te spoznaje naših vlastitih ograničenja.

Posvećujuća milost je posljedica onoga što se dešavalo u gornjoj sobi, ali treba imati na umu koliko je to što se dešavalo u gornjoj sobi vrijedno i dragocjeno. U tom prijelaznom razdoblju je Petar prisiljen suočiti se s vlastitom slabošću, shvatiti veličinu svrhe svog vlastitog djelovanja, ali i nedostatnost svojih sposobnosti. Dar posvećenja je često posljedica dužeg vremena iskrenosti, otvorenosti i dubokog promišljanja. Kako za Petra, tako i za nas, djelovanje tog prijelaznog razdoblja može izgledati kao suočavanje s našom prošlošću, sadašnjošću i/ili budućnošću.

1. Izmirenje s našom prošlošću

Prošlost često ostavlja trag. Iz prošlosti gomilamo terete, zaostatke, rane i ranije zadane pretpostavke. Iskreno kretanje prema posvećujućoj milosti znači prepoznavanje i posvećivanje (okretanje Bogu) onoga gdje smo do tada bili te razumijevanje što nas je tu dovelo, sve kako ne bismo tu ostali zaglavljani. Često sam govorio da se plod posvećenja prepoznaje po tome što osoba više ne krivi sve i svakoga za svoj grijeh. Pri tom osoba ne prestaje biti svjesna okolnosti koje su doprinjele njezinom stanju, već jednostavno razumije vlastitu odgovornost pri obnašanju svoje uloge.

Odvojite nekoliko minuta da zapišete na komad papira, korice svoje Biblije, ili pak da napravite bilješku na svom telefonu o nekim sastavnicama vaše prošlosti koje bi mogle ometati vaše putovanje u milosti.

2. Izmirenje s našom sadašnjošću

Ovo je težak dio osobnog promišljanja. Izmiriti se sa svojom sadašnjošću znači sagledati svoj sram, krivnju, ego i aroganciju. To je obračun s našim prioritetima, prohtjevima, predrasudama i dvojabama. To je prihvaćanje vlastitih strahova i samozavaravanja. Izmirivanje sa svojom sadašnjošću znači prepoznavanje naše nevoljkosti da prihvatimo puninu Božjeg djelovanja u našim životima te odricanje od te nevoljkosti. Suočiti se s našom sadašnjošću znači odreći se svoje sklonosti ideologijama, političkim uvjerenjima i idolatrijama koje su u suprotnosti s djelovanjem Božjeg kraljevstva u našim životima.

Odvojite nekoliko minuta da zapišete na komad papira, korice svoje Biblije, ili pak da napravite bilješku na svom telefonu o nekim sastavnicama vaše sadašnjosti koje bi mogle ometati vaše putovanje u milosti.

3. Izmirjenje s našom budućnošću

Kada smo postali Isusovi sljedbenici, mnogi od nas smo nastojali predati svoje priče Isusu na otkupljenje. Nažalost, zadržali smo olovku – za slučaj ako bismo željeli napisati još nekoliko vlastitih poglavlja. Tijekom prijelaznih među-razdoblja olovku predajemo Isusu, a on je nadalje taj koji ispisuje našu priču i svaki redak koji slijedi. Voljni smo stupiti u odnos s Bogom, odnos u kojem pratimo isključivo Njega. Naš stav postaje stanje trajne savitljivosti, voljnog oblikovanja i preobrazbe. Isus postaje ne samo Otkupitelj naše životne priče, već i Gospodar svega što slijedi.

Odvojite nekoliko minuta da zapišete na komad papira, korice svoje Biblije, ili pak da napravite bilješku na svom telefonu o nekim sastavnicama vaše budućnosti koje bi mogle ometati vaše putovanje u milosti.

U prijelaznom među-razdoblju ima puno posla. To je vrijeme kada se postavlja pozornica za duboko značajan susret s posvećujućom Božjom milosti, kada se ono što smo do tada bili preobražava u istinitiju sliku onoga za što smo stvoreni. Kao što dr. Busic navodi u *Put, istina i život*: „Jednostavno rečeno, svijet mimo Boga deformira i iskrivljava ljude. Bog reformira i preobražava.“

Dok promatrate Božje djelovanje koje se događalo u prijelaznom među-razdoblju između vaše spoznaje za što ste pozvani i stvoreni te spoznaje vaših vlastitih ograničenja, promislite koja će područja vašeg života zahtijevati najviše unutarnjeg promišljanja?

Koja ste područja svog života najskloniji uporno zadržati? Što ste pozvani posvetiti Bogu?

Bolje uhvaćen nego poučen – iako poučavanje ne boli

U životu Earla i drugih poput njega, Angie i ja smo svjedočili kršćansku vjeru koja se živjela na radikalno uvjerljive načine. Znali smo da nam vjera koja se prakticira samo jednom tjedno jednostavno ne može pomoći. Znali smo da nam je potrebna „svetost“ i „posvećenje“, o kojima je Earl govorio s takvom strašću. Ulazili smo u prijelazno među-razdoblje, a Earl je pri tom bio s nama. Mjesecima je dolazio četvrtkom navečer u naš dom, nakon što su djeca otišla spavati, svaki put prolazio proces ulaska u vojnu bazu i provodio nekoliko sati s nama disciplinirajući nas, poučavajući i izazivajući nas u vezi onoga što smo trebali posvetiti Bogu. U tim razdobljima dugih razgovora, molitve i učenja, Angie i ja smo polako počeli razumijevati bit načina života kojim je živio Earl. Bila je to supstanca koja će se djelovanjem Duha Svetoga preliti na poslijetku u naše živote i na tome smo vječno zahvalni. Vjerujem da svatko u svom životu treba nekog Earla.

ZA KRAJ

Uzmite si vremena da međusobno podijelite svoje molitvene potrebe, a potom kroz završnu molitvu tražite od Boga da pošalje posrednike milosti u život svake osobe u vašoj grupi te da ih pripremi kako bi i sami postali posrednici milosti u životima drugih ljudi.

6. TJEDAN: MILOST TRAŽI DJELOVANJE

(PUT, ISTINA I ŽIVOT 5. POGLAVLJE)

POKRETANJE RAZGOVORA

Prošli ste tjedan potaknuli članove vaše grupe da kod kuće rade na oblikovanju svojih 3-minutnih svjedočanstava. Započnite rad ovoga tjedna pozivajući dva ili tri dobrovoljca da podijele s cijelom grupom što su uspjeli napraviti tijekom proteklog razdoblja.

Nakon izlaganja svjedočanstava, okrenite se promišljanju.

Koje su vam redovite obiteljske prakse tijekom djetinjstva i mladosti oblikovale život? Jeste li imali neke noćne običaje? Što je s praznicima? Jeste li morali obavljati određene poslove? Jesu li vas roditelji učili da odvajate desetinu od svog džeparca?

Koji su utjecaj imali takvi običaji na oblikovanje vašeg života?

BIBLIJSKI TEKST

Pročitajte zajedno Djela 2,42–47.

PREGLED LEKCIJE/DISKUSIJE

Sirovo je. Grubo. Ali stvarno. Osjećam se kao kod kuće. To je moje iskustvo svaki put kada prisustvujem okupljanju *Celebrate Recovery*. Na redu su male pozadinske priče. Kad smo moja supruga i ja s dvadesetpet godina starosti povjerovali u Isusa Krista, već smo imali nagomilanog tereta i ostataka iz prijašnjeg života, kao što smo spominjali prošli tjedan. Kad smo se okrenuli Kristu, promjena je bila radikalna. Približili smo se Isusu i preobrazba je bila temeljita. Počeli smo učiti sve više i više o posvećujućoj milosti i svetosti te imali epske trenutke susreta sa snagom Duha Svetoga.

Međutim, dobro smo upoznali svoju slabost i krhkost te smo bili svjesni štete koju su prouzročila naša prijašnja kompulzivna ponašanja. Znali smo da trebamo više. Nismo trebali zamijeniti Božju milost radeći za svetost. Jednostavno smo htjeli biti sigurni da živimo na način koji je najprikladniji za održavanje milosti u našim životima. Tijekom tog vremena je naša crkva započela službu *Celebrate Recovery*.

Celebrate Recovery je služba oporavka usmjerena na Krista u 12 koraka koja se povodi u cijelom svijetu, čija je svrha pomoći ljudima da prebrode svoje „povrede, navike i prekide“ u potrazi za otkrivanjem cjelovitosti i iscjeljenja u Kristu. Angie i ja smo oboje bili liječeni alkoholičari, pa nam se činilo da bi ovaj program bio dobar za nas. Tijekom 2005. i 2006. proveo sam gotovo godinu dana prolazeći zajedno s grupom bliskih ljudi kroz 12 koraka, obavljajući duboko osobno iskopavanje, ponizno se ispovijedajući i prijanjajući pun nade uz stalno djelovanje Božje milosti u mom životu. *Celebrate Recovery* postao je ključan alat na mom putu i neka vrsta drugog doma.

Osjećam se kao kod kuće kad s „onim ljudima“ iz *Celebrate Recovery* prolazim kroz iskustvo putovanja u milosti. Zašto? Jer je sirovo. Grubo. Stvarno. Ali holistički. Za to ne postoji čarobna formula. Ono što službu *Celebrate Recovery* čini ključnim dijelom tolikih života je to što pruža predvidljive, pouzdane ritmove i rutine, različite razine odgovornosti, transparentnost bez osuđivanja te radikalni optimizam zbog kojeg se ljudi žele osloniti na vas, znajući da čovjek ne mora biti definiran i kontroliran svojim povredama, navikama i preprekama. Proslavljamo pobjede nad kompulzivnim i impulzivnim ponašanjima. Slušamo svjedočanstva ohrabrenja koja dolaze od ljudi poput nas samih. Na sastancima kojima sam prisustvovao nije bilo drskosti, legalizma, srama ili osuđivanja. Nema površne svetosti ili pretvaranja da smo nešto što zapravo nismo. Svatko je za svakoga. Na tim sam sastancima svjedočio da Isusova milost izvlači s dna najuništenije živote te posvećuje one koje bi svijet mogao smatrati najvećim grešnicima koje više nije moguće spasiti.

Sjećam se da sam bio na sastanku neposredno prije no što sam napustio svoju posljednju pastoralnu službu. Dok sam sjedio na tom sastanku obožavajući, plješćući, javno objavljujući svoju ranjivost, dijeleći obrok i odgovornost s braćom i sestarama u Kristu, pomislio sam: „Zašto i ostatak crkve nije sličniji ovome?“ *Celebrate Recovery* je ponekad više odražavao crkvu od onoga što bismo tradicionalno nazvali crkvom. Utvrdio sam da ova služba ne samo da priprema osobu za nebo, već je također osposobljava da živi punim i cjelovitim životom ovdje na zemlji, sa svom potrebnom milošću za dugotrajno životno putovanje.

Što sprječava crkvu da bude mjesto na kojem može biti „sirovo, grubo i stvarno“?

Zašto je ljudima koji tako uznosito govore o posvećujućoj Božjoj milosti, koja nas čini svetima, tako teško govoriti o milosti koja nas održava svetima?

Zašto nam je tako teško priznati i govoriti o svojim ovisnostima i ranjivostima?

Previše oslanjanja na premalo toga

Posvećenje nije neko odredište na koje dolazimo, već katalizator za autentično putovanje. Iako se velika snaga krije u katalizatoru, putovanje od nas traži da njegujemo ono što je djelovanjem Duha Svetoga započelo u našem životu vjernika. Trebamo podržavati kretanje milosti u našim životima. Ako milost postane statična, propadamo. Iako su naša srca očišćena Duhom Božjim, ako ne vodimo računa, mogu ponovno proizvesti iste otrove koji su nekoć zagađivali naše živote i kvarili naše svjedočanstvo.

Trebamo prakticirati njegovanje milosti, sve kako bismo potaknuli okruženje u kojem možemo napredovati uz pomoć Duha Svetoga. Ali kako njegujemo milost? Što nas podržava? To često ovisi o tome koga slušate. Mnogi traže ključ, odgovor, odabrano djelovanje. Želimo li zaista svesti kršćansku vjeru na puki „alat“ za održavanje naše svetosti.

Ako slušate neke ljude, po njima je ključno **iskustvu Boga**. Svoje putovanje u svetosti često svedemo na emocionalno iskustvo, koje znamo osjetiti primjerice na zajedničkim bogoslužjima. Mnogi će se zadržavati uz oltar, misleći da je upravo to mjesto gdje se nalazi i održava svetost. Ni na koji način ne želim umanjiti važnost epskih trenutaka za oltarom (koje doista volim), ali može izgledati kao da iskustvo za oltarom ima veću važnost no što bi trebalo imati.

Za druge su pak ljude ključni **načini ponašanja**. Duh Sveti nas je učinio svetima, ali pravila ponašanja će nas održati svetima. Tako živimo u stalnom strahu od svijeta oko nas i svih vrsta kontaminacije koju on može izazvati. Stoga ga pokušavamo izbjegavati. Oko naših kršćanskih života postavljamo granične oznake, propise, kodekse i pravila, sve kako bi se zaštitili od prljavštine kojom bi nas svijet mogao zaprljati. Iako izgleda da svojom svetošću pobjeđujemo grijeh, moglo bi se učiniti da smo razvili svojevrstu autoimunu osjetljivost na infekciju grijehom. Legalizam ne samo da nije sposoban održati svetost u našim životima, već ima tendenciju da iz naših života ukloni samu milost koja nam je međutim toliko potrebna.

Za neke treće ljude, mi kršćani nismo ništa više od hodajućih mozгова. Po njima se naš život svodi **na spoznaju** – ono što mislimo, što vjerujemo i što znamo. Poznavanje, življenje i čuvanje istine jest ono što nas čini svetima. No prečesto pretvaramo svetost u skup propozicijskih istina. Vjerujemo u određene temeljne istine o Bogu, o Isusu, o Bibliji, o posljednjim vremenima, itd. Sve dok se držimo pravog skupa vjerovanja, to će nas znanje držati na pravom putu. Problem je u tome što se moje tijelo i moj um baš i ne slažu uvijek. Mogu misliti puno toga, a pri tom postupati upravo suprotno.

Konačno, za četvrte ljude je ključna **duhovnost**. Svetost se podržava s više molitve, više posta, više čitanja i proučavanja Biblije, usmjerenom prisutnošću u crkvi, volontiranjem u različitim službama, sudjelovanjem na molitvenim vježbama i konferencijama, predstavljanjem crkve pri denominacijskim aktivnostima. Često obezvrjeđujemo ono što radimo u svom svakodnevnom životu, bilo da se radi o poslu ili vremenu s obitelji te kao kršćani vrednujemo samo duhovnu stranu svojih života. Smatramo da sve ostalo staje na put našoj duhovnosti. Ne znamo dovoljno o odmoru, radosti ili o prekrasnim svetim trenucima svakodnevnog postojanja kad se milost susreće s običnim.

Kojem ćete od naprijed navedena četiri načina najviše vjerovati da će vas održati svetim i na pravom putu s Isusom?

Opišite kako vas ova četiri načina nisu uspjela dovesti do željenih rezultata? Što mislite zašto je to tako?

Na kraju, sva četiri načina pate od dva fatalna nedostatka koja ne uspijevaju održati svetost karaktera, stava, temperamenta, međuljudskih odnosa i svjedočanstva. Kao prvo, često se na njih fokusiramo kao pojedinci, umjesto kao članovi zajednice. Nastupamo kao da smo sami. Ne prepoznavamo bitnost zajednice. Kao drugo, stavljamo preveliki značaj na jednu komponentu zapostavljajući ostale, ne prepoznajući da nijedna od njih ne može sama održati cjelokupni teret naših života.

Nema jednostavnih kratica i brzih rješenja

Oklievao sam uključiti biblijski redak za ovaj tjedan. Dobro već poznajemo Djela 2,42–47. Ovaj se tekst često koristi kao uputa za ono što crkva treba činiti ili pak kao evangelizacijska nada slijedom koje će crkva doživjeti da joj Bog doda tisuće. Tko od nas ne bi želio da crkva raste kao u Djelima apostolskim, sve dok nismo prisiljeni suočiti se s okolnostima progona, ubojstava, dijaspore i dr.?

Nisam međutim mogao izbjeći Sveto pismo, stoga što mislim da se tu događa puno više nego što se čini na prvi pogled. Mislim da ovaj tekst sadrži uvid u to zašto mi je *Celebrate Recovery* bio dom i zašto veći dio crkve tako ne izgleda.

U 5. poglavlju knjige *Put, istina i život* dr. Busic majstorski odbacuje svaki redukcionizam. U cijelom poglavlju on prepoznaje da za njegovanje okruženja koje je pogodnog za kontinuirano djelo milosti u našim životima, to okruženje mora biti holističko. Nismo individualisti koji su primarno sastavljeni od emocija, načina ponašanja, razuma ili duha. Ono smo što jesmo, kao dio skupine vjernika koji žive kršćanski život tako da ga oblikuju kao integralnu cjelinu. U tome je briljantnost teksta Djela 2,42–47.

Rana crkva, oblikovana i definirana iskustvom Pedesetnice te doživljajem snage koja dolazi od Boga i radikalno preobražava, naizgled je razumjela da je potrebno poticati okruženje u kojem se kontinuirano njeguje dar milosti. To je ono o čemu čitamo u ovom odlomku. Holistički pristup životu u *zajednici* koji potiče milost i njeguje načine života koji su pogodni za primanje te milosti:

1. Zajedničko življenje i djelovanje

Kršćanski se život nikada ne živi izolirano, a svetost se ne može njegovati samo za sebe. Putovanje u milosti uvijek pretpostavlja zajednicu ljudi, koji se zajedno zavjetuju da će međusobno biti otvoreni, neposredni i stvarni. Zajednica pretpostavlja međusobnu odgovornost. Nikada ne možemo zamijeniti zajedničko bogoslužje smislenim oblicima međusobnog zajedništva.

2. Zajedničko iskustvo Boga

Dok se zajednica okuplja u iskrenosti i ranjivosti, svi doživljavaju trenutke u kojima Bog djeluje na preobražavajuće načine. Bili su „ispunjeni strahopoštovanjem pred mnogim silnim čudesnim djelima“. Bog ne uskraćuje iskustvo strahopoštovanja. On međutim odbija dopustiti nam ovisnost o takvim iskustvima. Bog čezne za bliskošću s nama te posebice za intimnošću koju imamo jedni s drugima. Pri tom treba imati na umu da Bog ne koristi salonske trikove i razularenost.

3. Redovna zajednička okupljanja

Njegovanje milosti se ne dešava provizorno ili slučajno. Mi smo bića rutine i ritma. Prečesto ljudi pretpostave da će im mala doza Boga s vremena na vrijeme biti dovoljna. Neće. Posvetili su svoj život redovnim okupljanjima, razmišljajući da trebamo jedni druge radi međusobnog hrabrenja, izazova, odgovornosti i zajedničkog slavljenja.

4. Zajednička ranjivost

Sve im je bilo zajedničko. Nitko ništa nije zadržavao samo za sebe. Živjeli su svoje živote pred drugima i nije im smetalo što ih drugi prate i procjenjuju, pošto su ih ti drugi voljeli i bilo im je jako stalo. Je li to bilo riskantno? Sasvim sigurno, da! Taj je rizik međutim u svom izvornom obliku često put prema životu oslobođenom prepreka koje gradimo te svih pretvaranja kojima smo skloni.

5. Zajedničko prakticiranje vjere

Kao što napominje dr. Busic, postoje sredstva milosti koja su formativna u životu vjernika, poput molitve, zajedničkog lomljenja kruha, bogoslužja i dr. Za one koji su se obvezali živjeti Isusovo putovanje, radi se o ključnim aktivnostima.

6. Zajedničko učenje

U biblijskom tekstu čitamo da su se posvećivali „učenju apostolskog nauka“. Možemo pretpostaviti da je to učenje često odražavalo Stari zavjet, priče o Isusu koje nazivamo evanđeljima te sadržaj onoga što će kasnije postati neke od novozavjetnih poslanica. Ukratko, zajedno su proučavali priču o Bogu, priču koja za njih nije bila samo informativna, već prvenstveno formativna. Tim su učenjem bili oblikovani za život u skladu s onim što su naučili.

7. Zajedničko svjedočenje

Evangelizacija nije *aktivnost* crkve. To je prirodno djelovanje crkvene zajednice, koja svakodnevno živi Božju milost. Njihovi životi drugima odražavaju Božje obnoviteljsko djelovanje. Oni utjelovljuju ono za čim drugi čeznu.

Nije samo *jedna* od ovih aktivnosti ono što održava djelovanje milosti među prvim kršćanima. Radi se zapravo o discipliniranom primjenjivanju svih ovih aktivnosti, doživljenih u zajednici i kroz zajednicu. Ne postoji tajni ključ koji bi se mogao izdvojiti, baš kao što ne postoji niti jedan izdvojeni dio našeg života koji drži ključ naše osobne svetosti.

Cjelina onoga što jesam obuhvaćena je cjelinom onoga što zajednički jesmo, dok zajedno živimo sve oblike milosti koji njeguju i potiču trajno djelovanje milosti u našim životima.

Koje se od ovih područja najviše ističe u vašem životu kao nedostatak? Imate li iskustvo pripadanja istinskom zajedništvu? Koje korake možete odmah početi poduzimati kako biste dobili ono što vam nedostaje?

Nije savršeno, ali je dom

Ne želim vam dočaravati neku utopijsku sliku službe *Celebrate Recovery*. Kao što sam već rekao: sirovo je, grubo, stvarno i često konfuzno. Ali, takva jest prava duhovna zajednica. To je ono što se događa kada ljudi sruše svoje barijere i odbace svoje predrasude. Kad ljudi postanu stvarni, milost može djelovati nesređeno. Ljudi posrću. Varaju. Napadaju. Kad se uplaše, nestanu. Ali ih *Celebrate Recovery* nastavlja okupljati. Nastavljaju se okupljati. Nastavljaju riskirati. Nastavljaju rasti. Nastavljaju učiti. Nastavljaju opraštati. Nastavljaju obnavljati sebe i druge. Znaju da iako mogu imati svoje male dokaze ustrajnosti, ipak trebaju biti oprezni da ne pretjeraju sa svojim pouzdanjem u to koliko su čvrsti, iz jednostavnog razloga da ne bi pali. U takvom okruženju poniznosti, ovisnosti i ranjivosti nalazim svoj dom. Nalazim odraz onoga kako održavajuća milost izgleda u životu u svetosti. Naučio sam 10. korak: *Nastavljam trajno provoditi osobnu inventuru te kad pogriješim, odmah priznam.*

Služba *Celebrate Recovery* pomogla mi je da razumijem da nikada neću završiti svoje putovanje u milosti. Ono uvijek traje. Moji me sudrugovi ondje smatraju odgovornim za vjerno promišljanje i djelovanje, kako bi bili sigurni da će tlo moga srca ostati plodno i prijemljivo za vjernost Božje milosti u mojem životu.

ZA KRAJ

Uzmite dovoljno vremena za iznošenje molitvenih potreba, a potom iskoristite završnu molitvu da biste zamolili Boga da svakom sudioniku ulije osjećaj predanosti zajednici – ako ne vašoj zajednici, onda nekoj drugoj – zajednici koja će ih držati odgovornima da nastave i dalje redovno primati milost u svojim životima.

7. TJEDAN: MILOST NAS NIKAD NE NAPUŠTA

(PUT, ISTINA I ŽIVOT 6. POGLAVLJE)

POKRETANJE RAZGOVORA

Stigli smo zajedno do kraja niza naših lekcija. Ovaj će tjedan biti važno osigurati da vaša grupa razumije kako putovanje u milosti ovdje ne završava! Sada može postati iznimno emocionalno zahtjevno. Posljednjih nekoliko tjedana ste proveli upoznavajući se, dijeleći svoja iskustva i razvijajući se zajedno. Ovaj ćemo tjedan istražiti neka od problematičnijih područja naših života. Molim vas budite sigurni da su članovi vaše grupe svjesni da trebaju iznositi samo ono što mogu i žele. Neka vaša grupa bude za svakoga sveto, sigurno okruženje povjerenja, u kojem ono što se iznese ostaje među sudionicima.

- 1. Pročitajte glasno Psalam 139 (podijelite tekst, kako bi različite osobe čitale različite dijelove).*
- 2. Potvrdite svima okupljenima da je Bog tu sa svima vama.*
- 3. Uzmite dovoljno vremena za početnu molitvu. Možda bi bilo dobro da više ljudi moli te da na kraju odabrana osoba završi molitvu.*

BIBLIJSKI TEKST

Pročitajte zajedno 2. Korinćanima 12,6–10.

PREGLED LEKCIJE/DISKUSIJE

„On dolazi sljedeći tjedan sa mnom u Nedjeljnu školu.“

Stajala je ispred mene s izrazom lica koji je odavao sukobljene osjećaje. Tada sam je već poznavao nekoliko godina. Otkako sam preuzeo njezin razred Nedjeljne škole, bila je dio moje skupine. Neumorno se angažirala sa mnom u služenju potrebitima. Godinama sam bio blisko povezan s njezinom obitelji te sam čak vodio vjenčanje njezine kćeri. Ali njezin izraz lica je sada za mene bio nešto novo.

„Moj tata dolazi idući tjedan sa mnom u Nedjeljnu školu.“ Tijekom godina našeg poznanstva, podijelila je sa mnom djeliće svoje priče. Znao sam da je razdoblje njezinog djetinjstva u obitelji bilo posebno komplicirano. Znao sam da je tijekom svog životnog puta bila duboko ranjena. Također sam znao da su empatija i suosjećanje, koji su je učinili savršenom osobom za ono što je radila u crkvi i izvan nje, proizlazili iz svijesti o vlastitoj dubokoj ranjenosti. Znao sam i to da je veoma ozbiljno shvaćala svoje putovanje s Isusom. Bila je to sastavnica njezina života koji ju je podržavao tijekom mnogih životnih uspona i padova.

Ali dok smo stajali ondje i razgovarali, njezin zabrinut izraz lica postajao je sve jasniji. Bio je to trenutak u kojem je kopala po prtljazi svoje prošlosti te mi je počela pokazivati neke od polomljenih stvari koje je još uvijek nosila sa sobom. Njezin obiteljski život nije bio samo „kompliciran“. Bio je mučan. Odrasla je u domu s ocem koji je pripadao narašaju koji je teško artikulirao ljubav i podršku. Zapravo je veći dio živjela u okruženju koje je bilo upravo suprotno tome. Odrasla je na tupoj strani verbalnog, emocionalnog, ponekad i fizičkog zlostavljanja. Bila je zanemarena i nezbrinuta od strane muškarca koji je trebao biti njezin zaštitnik. Nosila je tu bol veći dio svoga života. Često mi je govorila da nije bilo Isusove milosti i postojane prisutnosti Očeve ljubavi kroz Duha Božjega, bila bi se raspala. Ne bi bila u stanju održati svoj život na okupu. Održala ju je sama Božja milost.

A sada je njezin otac dolazio u Nedjeljnu školu. Ta je činjenica izazivala mješavinu posvemašnjeg duhovnog uzbuđenja i sirovosti boli koju je još uvijek osjećala zbog zanemarivanja u djetinjstvu. Otac joj nikada nije pokazivao interes za crkvu ili religiju. Međutim, nedavno se razbolio. Budući da je živio život teške sirovine, imao je tek nekoliko ljudi koji su mu mogli ili htjeli priskočiti u pomoć. Osim moje prijateljice.

Unatoč agoniji sjećanja na zlostavljanje, zanemarivanje i nepostojanje odnosa tijekom mnogih godina, unatoč odsustvu svake brige i podrške, bila je duboko svjesna ovog Božjeg poziva u svom životu. Znala je da je ista milost koja je dosegla do nje usred posvemašnje bijede, boli i pobune, bila ista milost koja je sada preko nje dopirala do njezina oca. Na način koji se može objasniti samo kao Božje djelovanje, ona i njezin suprug su odlučili da se njezin otac preseli u njihov dom te da živi s njima dok ne dođe do toga da se više ne mogu brinuti o njemu.

Ne samo da se agonija iz djetinjstva ponovno uselila u njihov dom, nego je on sada dolazio i u Nedjeljnu školu. Sljedećih nekoliko mjeseci sam gledao kako se kćer za oca brine s dubokom nježnošću te kako on postaje dio naše zajednice, sve na poziv nekoga koga je on u prošlosti duboko ranio. Svaki put kad smo razgovarali, njezino je uvjerenje bilo potpuno jasno. Svepodržavajuća Božja milost pomagala joj je usred izazova pružanja milosti ocu, one iste milosti koja je bila pružena njoj.

Navedite razdoblje svog života kada ste bili duboko svjesni da je jedino Božja milost ta koja vas zapravo drži na okupu. Na koje ste sve načine doživjeli tu milost?

Grubo i turobno

Znate što volim kod filmova? Nakon dva sata, konačno dolazi do razrješenja. Odem iz kina zadovoljan. Otudeni par se ponovno ujedinjuje. Zlikovci bivaju poraženi. Osoba se oporavi od bolesti, ili obitelj krene dalje s osmijehom i uspije prevladati svoju tugu. Narkoman biva očišćen. Sud donosi presudu u korist nevinih. Naravno da ima odstupanja – ali nerazriješeni izmišljeni završeci me ne zadovoljavaju. Želim otići iz kina znajući da je sve kako treba.

Koliko smo često u iskušenju prihvatiti istu potrebu za rješenjem kao dio našeg putovanja vjere? Očarani smo pričama „nekad je bilo, a sada je“. Volimo svjedočanstva ovisnika dirnutih milošću, ispunjenih Duhom, koji odlaze od svoje ovisničke droge i više je nikad ne dotaknu. Volimo priče o iscjeljenju rijetke vrste raka, kojeg više nema kada liječnici krenu vršiti operativni zahvat. Bivamo nahnuti pričama o parovima koji su zbog Božje milosti uspjeli obnoviti svoje brakove unatoč naizgled nepremostivim teškoćama. I treba tako. *Trebali bismo* proslavljati takve priče. Trebali bismo slaviti s onima koji su bili dotaknuti milošću na tako očite i jasne načine.

Ali, ne dožive sve priče razrješenje. Vjera se često razvija usprkos grubosti i turobnosti naših života. Milost nas susreće usred oseke i plime naših radosti, tuga, nada i slomljenosti. Grubost i turobnost može ostaviti duboke tragove u našim dušama. Neke su rane posebno duboke. Neka nas razočaranja prijeteće proganjaju. Neke se ovisnosti ne pobjeđuju u trenutku, već zahtijevaju upornu svakodnevnu predanost oporavku, korak po korak, oslanjajući se samo na Božju milost. Ponekad osoba za koju smo molili ipak na kraju umre. Ponekad nevinna osoba ne dočeka pravdu. Ponekad nas osoba na koju smo se oslanjali iznevjeri.

Ali ništa od svega toga ne ukazuje na odsutnost Boga ili neuspjeh vjere. Živimo u svijetu koji je posebno sklon neizvjesnosti, slomljenosti i tragediji. Ali Božja je milost prisutna čak i kad priča nema razrješenje. Možda je upravo tada milost posebno prisutna. Dovoljna Božja milost djeluje u našim borbama, kroz tugu i patnju. Milost nas ne ostavlja da ležimo kao žrtva pokolja na gomili neispunjenih snova i izigrane nade. Dok se agonija pokušava uvući s nama u naše domove, milost je već tu. Milost se ne boji agonije. Ona privlači stolicu i postavlja osnovna pravila. Milost podsjeća agoniju da, iako ima svoje mjesto u domu, ipak ga neće uništiti. Agonija neće definirati dom. Poštivat će se kao znak naše krhkosti i poslužiti kao pozadina na kojoj se Božja snaga usavršava u našoj slabosti.

Na koje vam sve načine vaša vjera i prihvaćanje milosti, koje djeluje usred nejasnih, složenih i trajno oštećenih sastavnica naših života, donosi utjehu?

Što milost ne čini

Nikada ne bih želio odbaciti radikalne trenutke Božjeg interveniranja u životima slomljenih, pretučenih, ranjenih i umornih ljudi. Nikada ne bih htio lakomisleno odbaciti one slučajeve nevjerovatne milosti koji radikalno transformiraju osobu ili situaciju. Međutim, vjerujem da je važno da razumijemo kako milost djeluje, što ona čini, a što ne čini u našim složenim životnim pričama i okolnostima. Kao prvo, pogledajmo što milost ne čini:

1. Milost ne briše sjećanja

Često čujem ljude kako govore: „Oprosti i zaboravi.“ Zar to ne bi bilo sjajno? Ne bi li bilo dobro kad bismo jednostavno mogli zaboraviti štetu koju smo sami nanjeli ili štetu koja nam je nanesena? Pretpostavljam da ljudi smatraju kako povremeno postoje situacije koje nam ne mijenjaju život ili nisu od dubljeg značaja te nakon što ih proživimo ili oprostimo onima koji su nas povrijedili, više ih se ne sjećamo. Međutim, postoje i životna iskustva koja su toliko štetna i bolna, toliko duboka ili kataklizmična, da zaboravljanje često nije moguće, zapravo ni preporučljivo. Milost ne uklanja sjećanja.

2. Milost nas ne izuzima od štete

Životne promjene ostavljaju trag. Bilo bi sjajno kada bi odlazak do oltara u nedjelju ujutro mogao poništiti štetu koju smo iskusili. Za neke to vrijedi – barem donekle. Za druge je sve to puno složenije. Njihove su rane jako duboke. Šteta izobličuje naš osjećaj identiteta. Teret koji nosimo, još dugo vučemo za sobom. Često zaostanu posljedice nanesene štete, kao i svijest o osjetljivosti naše boli. Milost nas ne izuzima od trajnog utjecaja naše boli.

3. Milost ne uklanja tugu

Milost nije skalpel koji prodire u srž naše duše te ondje uklanja bol i tugu. Osjećaj gubitka se ponekad zadržava poput nepozvanog gosta. Neki su gubici toliko razorni da ih se ne može zanemariti. Ne možemo ih izbjeći. Tu su. Zahtijevaju od nas da ih priznamo, imenujemo i poštujemo. Dobronamjerni kršćani toplog srca često žele požuriti proces Božje milosti te očekuju filmsko razrješenje za situaciju koja više nalikuje iscrpljujuće dugačkoj seriji. Traženje Božje milosti ne znači da se povremeno možemo odmaknuti od boli koja nam para dušu.

4. Milost ne razrješava našu ranjivost

Grace doesn't make us invincible. The grace of holiness—the sanctifying work of the Spirit—still operates in jars of clay. We are, from our earliest formation in Genesis 2, fragile like dust. Paul has stated, “So, if you think you are standing firm, be careful that you don't fall!” (1 Corinthians 10:12). Without the work of the sustaining grace discussed in chapter 5 of *Way, Truth, Life*, we are prone to fickle hearts, fragile character, and failing bodies. Grace doesn't resolve our fragility.

Mnogi su se od nas u životu suočili s krivim razumijevanjem toga što bi milost trebala učiniti u našim životima. Ako ne uspijemo prevladati tragediju, tugu ili vlastitu emocionalnu krhkost, može se u nama javiti osjećaj srama. Možemo se osjećati nedovoljno sposobni. Koje krivo razumijevanje milosti čini vaš osobni popis onoga što vam milost neće pomoći prevladati?

KAKO DAKLE DJELUJE BOŽJA MILOST?

1. Milost preoblikuje naše priče

Kao što je naprijed spomenuto, milost ne uklanja naša sjećanja već ona prolazi kroz njih, kako bismo mogli preoblikovati svoje priče. Milost nam pomaže da svoja iskustva vidimo u svjetlu Božje trajne naklonosti, nepopustljive prisutnosti i postojane ljubavi. Milost nam pomaže da više ne budemo definirani krivim postupcima koje smo počinili, ili pak postupcima koji su bili upereni protiv nas. Milost nam pomaže da nas umjesto toga određuje vjerno Božje djelovanje u svakoj od tih situacija. Možda nećemo zaboraviti; ali milost nam svakako omogućuje da se drugačije sjećamo svojih doživljaja te da o njima drugačije pričamo.

2. Milost djeluje tamo gdje je najgore

Iako nismo izuzeti od štete, ta šteta ne mora biti iscrpljujuća. Bog u Svetom pismu dosljedno pokazuje sposobnost da svjetlom duboko prodre kroz sva oštećenja i pukotine naših života. Upravo iz nastale štete često proizlazi naša životna strast. Božja milost ima sposobnost dubokog povezivanja našeg životnog poziva s područjima našeg života koja smo skloni ignorirati. Božja milost njeguje empatiju, strpljivost i poniznost koji nam omogućuju da hodamo kroz bol i ranjavanje od strane drugih ljudi.

3. Milost produbljuje bliskost

Tuga nije odsutnost Boga, već Božji poziv na dublju bliskost. Milost nas privlači u nježnost Božjeg zagrljaja. Ona provodi svoje vrijeme s nama. Sjedi uz nas u trenucima kad osjećamo da više ne možemo. Klizi ispod nas kako bi nas uhvatila kad mislimo da nam nema druge nego pustiti kraj užeta za kojeg se već ionako jedva držimo. Milost nas ne požuruje prema odredištu našeg ozdravljenja, već putuje s nama u dubinu našeg oslanjanja na Boga. Milost nas ujutro podiže iz kreveta, popravlja naš dan i drži dok po noći plačemo. Milost je uz nas.

4. Milost otkriva svoj izvor

Umjesto da se držimo iluzije naše nepobjedivosti, mogli bismo poput Pavla početi prepoznavati da je svaka naša slabost zapravo otkrivanje snage i vjernog Božjeg djelovanja u našim životima. U svojoj potrazi za sveobuhvatnim otkupiteljskim namjerama, Bog se odlučuje za partnerstvo s krhkom ljudskošću. Naša mu krhkost u tome nije prepreka, već prostor kojim se kreće. Kada živimo i djelujemo priznajući svoju krhkost, zapravo ukazujemo na Onoga koji to življenje i djelovanje čini mogućim. Dobro koje sami činimo, zapravo otkriva milost i dobrotu Onoga koji sve to čini kroz nas.

Milost je dovoljna. Dr. Busic u svojoj knjizi *Put, istina i život* navodi: „Dovoljna milost je Gospodinov način da nam kaže: ‘Kada dođeš do kraja svojih ljudskih snaga, dat ću ti svoju nadnaravnu snagu. Kad ostaneš bez energije, moja će energija oživjeti u tebi. Kad ne možeš dalje, podići ću te i ponijeti. Odmori se nakratko na mojim rukama.’“ Ovakva milost dolazi kao dar. Takva je milost dovoljna. To je podsjetnik da život u stisku Božje milosti znači da je Bog uvijek dovoljan.

Razmišljajući o listi onoga što milost čini, koja se sastavnica vama posebno ističe, koja vas tješi ili osnažuje? Zašto?

Živjeti u stisku milosti

Nakon što se mjesecima brinula o svom ocu, za koju je prijateljicu došlo vrijeme da ga preseli u ustanovu koja će adekvatnije zadovoljavati njegove potrebe. Mogla je lako reći: „Izvršila sam svoju dužnost. Dobro sam se brinula za njega. Bila sam vjerna Isusu. Neka se sada netko drugi nastavi brinuti za njega.“ Međutim, Božja milost nije na taj način djelovala u njezinom životu. Iako je agonija ušla u njezin život, milost ga je već vodila suverenim stiskom. Milost joj je omogućila da preoblikuje svoju priču te je sada ta priča govorila o snazi karaktera i izdržljivosti kao posljedici boli koju je moja prijateljica morala pretrpjeti. Milost ju je podsjetila da je njezina empatija prema potrebitima zapravo posljedica osobne slomljenosti koju je sama pretrpjela u ranim godinama. Milost je produbila njezinu bliskost s Bogom te je sada gledala Boga kao postojanog i vjernog Oca punog ljubavi, koju joj njezin zemaljski otac nije mogao pružiti. Milost je iznova otkrivala svoj izvor.

Nakon što ga je odvela u ustanovu za skrb o starijim osobama, otišla je puno dalje od onoga što se očekivalo od nje, a to je bilo izravno povezano s onim na što ju je pozivala Božja sveobuhvatna milost. Zaposlila se u istoj ustanovi, kako bi mogla biti blizu svog oca. Koliko god su njegove snage to dopuštale, dovodila ga je u crkvu, jela s njim te mu je čak, u nedostatku afirmacije s njegove strane, dadatno iskazivala ljubav. Živjela je u čvrstom stisku milosti, u dostatnosti Božje milosti koja je naša snaga usred naše slabosti.

ZA KRAJ

Dok svoju grupu privodite završetku lekcije, uzmite dovoljno vremena kako biste svima ponudili priliku da s drugima podijele kako za njih izgleda život u stisku milosti. Nakon što svi završe, zajedno zahvalite Gospodinu i izgovorite svoje završne molitve.